Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Bakalářská práce

Srovnání právních úprav držení zbraní v ČR a na Ukrajině

Serhii Shvarts

© 2023 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Serhii Shvarts

Hospodářská politika a správa
Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Srovnání právních úprav držení zbraní v ČR a na Ukrajině

Název anglicky

Comparison of legal regulations on the possession of weapons in the Czech Republic and Ukraine

---

Cíle práce

Cílem bakalářské práce je na základě rozboru a komparace vybraných ustanovení zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů, Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/555 a vyhlášky Ministerstva vnitra Ukrajiny č.622/1998, vyhodnotit právní úpravu, která se týká nabyti, držení a nošení zbraně.

Dalším cílem je zjištění problémů platných právních úprav nabyti, držení a nošení zbraně z hlediska účinné kontroly a dodržování právních předpisů.

Dílčím cílem práce je posouzení obrany člověka se zbraní v kontextu práva na ochranu života.

Dílčím cílem práce je také navrhnout doporučení na zlepšení platné právní úpravy ustanovení o nabyti, držení a nošení zbraně na Ukrajině.

Metodika

Bakalářská práce bude rozdělena na dvě časti, na část teoretickou a část praktickou.

V teoretické části bude použita metoda literární rešerše s vymezením základních pojmů, metoda analýzy právních předpisů týkajících se právní úpravy nabyti, držení a nošení zbraně. Dále bude použita metoda výkladu práva a metoda srovnávací pro právní úpravy v ČR (s ohledem na právo EU) a na Ukrajině.

V praktické části bude provedeno dotazníkové šetření o zbraních a budou uskutečněny řízené rozhovory s pracovníky Policie České republiky a Národní Policie Ukrajiny. Na základě poznatků dosažených analýzou v teoretické části a zjištění z provedených šetření budou navržena doporučení na zlepšení platné právní úpravy.

Doporučený rozsah práce

30 – 40 stran

Klíčová slova

držení a nošeni zbraně, kategorie zbraně, krajní nouze, Ministerstvo vnitra ČR, Ministerstvo vnitra Ukrajiny, nabyti a registrace zbraně, nutná obrana, palná zbraň, zákon o zbraních, zbraně ve vlastnictví, zbrojní průkaz

---

Doporučené zdroje informací

Наказ МВС України №576/1992 «Про затвердження Положення про дозвільну систему» із змінами.

Наказ МВС України №622/1998 «Про затвердження інструкції про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної і холодної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми якостями метальними снарядами несмертельної дії, та зазначених патронів, а також боєприпасів до зброї та вибухових матеріалів» із змінами.

JANEČKOVÁ, Eva. Právní aspekty sebeobrany. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2015, s. 171. ISBN 978-80-7478-760-7.

Міністерство Внутрішніх Справ України, Київ: Збірник нормативно-правових актів та методичних рекомендацій з організації діяльності дозвільної системи органів внутрішніх справ

Nařízení vlády č. 315/2011 Sb., o zkušebním řádu zkoušky odborné způsobilosti žadatele o vydání zbrojního průkazu skupiny A až E.

PRŮŠOVÁ, Eva; BABČANÍK, Michal; MELICHÁREK, Josef. Zbraně, stelivo a jejich ověřování. 1. vyd. Praha: DRUCKVO, spol. s r.o., 2015, s. 240. ISBN 978-80- 87668-15-3.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/555 ze dne 24. března 2021 o kontrole nabývání a držení zbraní (kodifikované znění) PE/56/2020/REV/1

WAGNEROVA, Eliška.; ŠIMÍČEK, Vojtěch.; LANGÁŠEK, Tomáš.; POSPÍŠIL, Ivo a kol. Listina základních práv a svobod. Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s. 2012, s. 906., ISBN 978-80-7357-750-6

Zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu ve znění pozdějších předpisů.

Zároveň další literatura podle pokynů vedoucí BP

Předběžný termín obhajoby

2022/23 LS – PEF

Vedoucí práce

JUDr. Jitka Mráčková, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra práva

Elektronicky schváleno dne 21. 9. 2021

JUDr. Jana Borská, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 19. 10. 2021

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 30. 01. 2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci " Srovnání právních úprav držení zbraní v ČR a na Ukrajině" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 14.3.2023

Serhii Shvarts

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval paní JUDr. Jitce Mráčkové, CSc. za ochotu a odborné vedení bakalářské práce, svým blízkým a rodině za podporu při studii. Dále bych poděkoval pracovníkům Národní Policie Ukrajiny a Policie České republiky za poskytnutí potřebných dat ke zpracování práce.

Srovnání právních úprav držení zbraní v ČR a na Ukrajině

Abstrakt

Bakalářská práce rozdělená na teoretickou a praktickou část se zabývá právní úpravou držení zbraně v České republice a na Ukrajině. Obsahuje problematiku držení zbraně, její historie a současný stav. V teoretické části se věnuje rozboru platných právních úprav a jejich porovnání. V teoretické časti je prokázán rozdíl mezi zbraňovou legislativou České republiky a Ukrajiny.

Praktická část práce obsahuje vlastní návrh na zlepšení právní úpravy držení zbraně na Ukrajině a bylo provedeno dotazníkové šetření na území České republiky a Ukrajiny. Hlavním cílem dotazníkového šetření bylo zjistit vztah lidí ke zbraním a zbraňové legislativě. Dále jsou v praktické častí uskutečněny řízené rozhovory s pracovníky Policie České republiky a Národní Policie Ukrajiny.

Klíčová slova: zbraně, zákon o zbraních, vyhláška, palná zbraň, zbrojní průkaz, povolení, policie, náboje, kategorie zbraně, držení a nošení zbraně, Ministerstvo vnitra České republiky, Ministerstvo vnitra Ukrajiny, nabytí a registrace zbraně.

Comparison of legal regulations on the possession of weapons in the Czech Republic and Ukraine

Abstract

The bachelor's thesis divided into theoretical and practical part deals with the legal regulation of possession of weapons in the Czech Republic and Ukraine. It contains the issue of possession of a weapon, its history and current status. In the theoretical part we deal with the analysis of valid legal regulations and their comparison. The difference between the weapons legislation of the Czech Republic and Ukraine is also proved in the theoretical part.

The practical part of the work contains its own proposal to improve the legal regulation of possession of weapons in Ukraine and a questionnaire survey was conducted in the Czech Republic and Ukraine. The main goal of the questionnaire survey was to find out the relationship of people to weapons and weapons legislation. Furthermore, guided interviews with employees of the Police of the Czech Republic and the National Police of Ukraine are conducted in the practical part.

Keywords: weapons, law on weapons, decree, firearm, firearms license, permit, police, ammunition, category of weapon, possession and carrying of a weapon, Ministry of the Interior of the Czech Republic, Ministry of the Interior of Ukraine, acquisition and registration of a weapon.

Obsah

1 Úvod 8

2 Cíl práce a metodika 10

3 Teoretická část 11

3.1 Historie zbraňové legislativy v České republice a na Ukrajině 11

3.1.1 Historie zbraňové legislativy v České republice 11

3.1.2 Historie systému povolení držení a nošení zbraně a souvisejících normativních právních aktů Ukrajiny 12

3.2 Právní úprava nabývání a držení zbraní 13

3.2.1 Zákon o zbraních v České republice 13

3.2.2 Vyhláška Ministerstva vnitra Ukrajiny č. 622 a související normativní právní akty 14

3.3 Postupy pro nabytí a registraci zbraně do vlastnictví 15

3.3.1 Postupy pro nabytí a registraci zbraně do vlastnictví v České republice 15

3.3.2 Postupy nabytí a registrace zbraně do vlastnictví na Ukrajině 18

3.4 Zbrojní průkaz v České republice 20

3.4.1 Úvodní charakteristika 20

3.4.2 Skupiny zbrojních průkazů. 20

3.4.3 Podmínky pro vydání zbrojního průkazu 21

3.5 Povolení na držení a nošení zbraně na Ukrajině. 22

3.5.1 Úvod 22

3.5.2 Podmínky pro vydání povolení na držení a nošení zbraně 22

3.6 Práva a povinnosti držitele zbrojního průkazu v České republice a držitele povolení na držení a nošení zbraně na Ukrajině 23

3.7 Zánik zbrojního průkazu v České republice a povolení na držení a nošení zbraně na Ukrajině 24

3.8 Vymezení zbraně podle kategorií v České republice a podle typů na Ukrajině 25

3.8.1 Úvod 25

3.8.2 Kategorie zbraní v České republice a jejich kategorie. 26

3.8.2.1 Zbraně kategorie A v kategorii A-1. 26

3.8.2.2 Zbraně kategorie B 28

3.8.2.3 Zbraně kategorie C a C-1 28

3.8.2.4 Zbraně kategorie D. 30

3.8.3 Typy zbraní na Ukrajině. 30

3.8.3.1 Úvod 30

3.8.3.2 Palná myslivecká zbraň s drážkovaným nebo polygonálním vývrtem hlavně. 31

3.8.3.3 Palná myslivecká zbraň s hladkým vývrtem hlavně 32

3.8.3.4 Sportovní zbraň 32
3.8.3.5 Expanzní zbraň 33
3.8.3.6 Pneumatická zbraň 33
3.8.3.7 Chladná zbraň. 34
3.8.3.8 Znehodnocená zbraň. 35
3.8.3.9 Přístroje 36
3.9 Použití zbraně v životě 37
3.9.2 Nutná obrana 37
3.9.3 Krajní nouze 41
3.10 Závěr – Srovnávací analýza legislativy 42
4 Praktická část 46
4.1 Vlastní návrh 46
4.2 Dotazníkové setření 51
4.3 Praktické využití a porušení zákona o zbraních v České republice 53
4.3.1 Rozhovor s pracovníkem Policie České republiky 53
4.3.2 Vyhodnocení rozhovoru 55
4.4 Praktické využití a porušení normativních právních aktů Ministerstva vnitra Ukrajiny včetně vyhlášky Ministerstva vnitra Ukrajiny č. 622 55
4.4.1 Rozhovor s pracovníkem Národní policie Ukrajiny 55
4.4.2 Vyhodnocení rozhovoru 57
5 Výsledky a diskuse 58
5.1 Teoretická část 58
5.2 Praktická část 58
6 Závěr 59
7 Seznam použitých zdrojů 61
7.1 Knižní zdroje 61
7.2 Právní předpisy 61
7.3 Internetové zdroje 63
8 Přílohy 65

Seznam obrázků

Obrázek č. 1 Příklad zbrojního průkazu 21
Obrázek č. 2 Zbraně kategorie A 27
Obrázek č. 3 Zbraň kategorie B 28
Obrázek č. 4 Zbraň kategorie C 29

Obrázek č. 5 Zbraň kategorie D 30
Obrázek č. 6 Zbraň Kalašnikov 32
Obrázek č. 7 Typický příklad sportovní zbraně 33
Obrázek č. 8 Příklad chladné zbraně 34
Obrázek č. 9 Traumatická zbraň 36
Obrázek č. 10: Meze nutné obrany 40

Seznam grafů

Graf č. 1 – Váš věk? 66
Graf č. 2 – Jste vlastník palné zbraně? 66
Graf č. 3 – Jaký je Váš vztah ke zbraňové legislativě Ukrajiny? 67
Graf č. 4 – Potřebuje ukrajinská zbraňová legislativa změnu? 68
Graf č. 5 – Měl by být na Ukrajině přijat jednotný zákon o zbraních? 68
Graf č. 6 – Bude nutné se v případě přijetí jednotného zákona o zbraních na Ukrajině zaměřit na zákony a předpisy Evropské unie? 69
Graf č. 7 – Je nutné na Ukrajině legalizovat krátké palné zbraně? 69
Graf č. 8 – Váš věk? 71
Graf č. 9 – Jste vlastník palné zbraně? 72
Graf č. 10 – Jaký je Váš vztah ke zbraňové legislativě České republiky? 72
Graf č. 11 – Potřebuje česká zbraňová legislativa změny? 73
Graf č. 12 – Stala se u Vás situace, že jste musel použít zbraň za účelem sebeobrany? 73

1 Úvod

V České republice bylo v roce 2020 podle oficiální statistiky více než 300 tisíc osob držiteli zbrojního průkazu a zbraní, to ukazuje na vysokou úroveň poptávky po zbraních v současné době. Zbraně jsou jednou z položek, s nimiž lze spáchat trestný čin a způsobit újmu na zdraví nebo životě jiné osoby. V takovém případě jsou zbraně zdrojem zvýšeného veřejného nebezpečí, proto musí být pod neustálou kontrolou státu. To vyžaduje jasnou a přísnou právní úpravu těchto vztahů ze strany státu.

V současné době je v České republice a na Ukrajině povoleno legální držení střelných zbraní stejně jako jejich legální použití policisty, vojenským personálem, soukromými bezpečnostními strážemi s licencemi, ale také občany.

Relevantnost tématu je dána skutečností, že používání zbraní hraje důležitou roli v životě společnosti, vztahy spojené s oběhem zbraní pokrývají velký okruh subjektů, které je používají. Metody a postup použití zbraní určitým okruhem osob musí být oficiálně zakotveny na legislativní úrovni. Právní úprava zbraní je proto garantem ochrany lidského života a zdraví.

Účelem této bakalářské práce je srovnávací analýza právních úprav držení a nošení zbraně v České republice a na Ukrajině.

V teoretické části této práce je probírána celkově teorie, která souvisí se zbraňovou legislativou jak v České republice, tak i na Ukrajině. Je zde charakterizována–historie zbraňové legislativy v obou zemích, právní úprava nabývání a držení zbraní, kde jsou analyzovány nejdůležitější zákony, které souvisejí s držením zbraně. Jsou zde zmíněny také postupy pro nabytí a registraci zbraní do vlastnictví v České republice i na Ukrajině. S tím souvisí i téma zbrojních průkazů. Je analyzováno, jak funguje zbrojní průkaz v České republice, jaké jsou jeho charakteristiky, typy či podmínky nutné k jeho vydání. Dále bakalářská práce nahlíží na téma povolení na držení a nošení zbraní na Ukrajině, práva a povinnosti držitele zbrojního průkazu v České republice a držitele povolení na držení a nošení zbraně na Ukrajině, zánik zbrojního průkazu v České republice a povolení na držení a nošení zbraně na Ukrajině, vymezení zbraně podle kategorií v České republice a na Ukrajině, či použití zbraně v životě, jako je nutná obrana či krajní nouze. Ke konci teoretické části je provedeno srovnání legislativ České republiky a Ukrajiny ohledně zbraní.

V praktické části je realizováno dotazníkové šetření o zbraních a jsou uskutečněny řízené rozhovory s pracovníky Policie České republiky a Národní policie Ukrajiny. Na základě poznatků dosažených analýzou v teoretické části a zjištění z provedených šetření jsou vypracována doporučení na zlepšení platné právní úpravy.

2 Cíl práce a metodika

Tématem bakalářské práce je srovnání právních úprav držení zbraně v České republice a na Ukrajině. Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část.

Hlavním cílem bakalářské práce je rozbor a komparace vybraných ustanovení zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů, směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/555 a vyhlášky Ministerstva vnitra Ukrajiny č. 622/1998, které se týkají nabytí, držení a nošení zbraně.

Dalším cílem je zjištění problémů platných právních úprav nabytí, držení a nošení zbraně z hlediska efektivní kontroly a dodržování právních předpisů. Dílčím cílem práce je posouzení obrany člověka se zbraní v kontextu práva na ochranu života. Dalším dílčím cílem práce je také navrhnout doporučení na zlepšení platných právních úprav o nabytí, držení a nošení zbraně na Ukrajině.

V teoretické části bude použita metoda literární rešerše s vymezením základních pojmů, které souvisejí s daným tématem bakalářské práce. Dále je použita metoda analýzy právních předpisů, jež se týkají právní úpravy nabytí, držení a nošení zbraně. V tomto ohledu jsou posouzeny veškeré záležitosti, které se týkají legislativy v rámci České republiky a Ukrajiny. Dále bude použita metoda výkladu práva a metoda komparace pro právní úpravy v České republice, a to s ohledem na právo Evropské unie a pro právní úpravy na Ukrajině. Navíc je tato metoda využita pro komparaci kategorií zbraní, jež jsou uvedeny v zákonech o zbraních jak na Ukrajině, tak i v České republice.

V praktické části bude provedeno dotazníkové šetření o zbraních a budou uskutečněny řízené rozhovory s pracovníky Policie České republiky a Národní policie Ukrajiny. Na základě poznatků získaných analýzou v teoretické části a zjištění z provedených šetření budou vypracována doporučení na zlepšení platné právní úpravy. V tomto ohledu tak byla využita metoda osobního dotazování, při němž došlo, k již zmíněným rozhovorům.

3 Teoretická část

3.1 Historie zbraňové legislativy v České republice a na Ukrajině

3.1.1 Historie zbraňové legislativy v České republice

Historie držení českých civilních střelných zbraní sahá více než 600 let do minulosti, kdy se české země staly centrem vývoje střelných zbraní, a to jak po stránce technické, tak taktické.

V roce 1419 začala husitská vzpoura proti katolické církvi a Zikmundovi, císaři Svaté říše římské. Následné husitské války o náboženskou svobodu a politickou nezávislost představovaly střet mezi profesionálními křižáckými armádami z celé Evropy, opírajícími se většinou o standardní středověké taktiky a chladné zbraně, a především českými ozbrojenými silami, které byly založené na obyčejných milicích a jež se spoléhaly na použití střelných zbraní. Střelné zbraně, které nejprve sloužily jako pomocné, se pro husitské armády postupně staly nepostradatelnými.

Rok 1421 je symbolickým začátkem držení českých civilních střelných zbraní kvůli dvěma důležitým událostem. Tou první je uzákonění formální povinnosti všech obyvatel uposlechnout povolání prozatímně zvolenou vládou za účelem obrany země a druhou je bitva, ve které milice husitských táboritů používaly střelné zbraně jako hlavní útočné zbraně.

Všeobecné právo držet zbraně bylo potvrzeno v roce 1517 **Václavskou dohodou**.[1] V roce 1524 byl přijat **zákon o střelných zbraních**, který stanovil pravidla a povolení pro nošení střelných zbraní.[2] Legislativa o střelných zbraních zůstávala tolerantní až do německé okupace v letech 1939–1945. Období komunistické diktatury v letech 1948–1989 znamenalo další období přísných zbraňových omezení. Příslušná legislativa se vrátila v 90. letech 20. století. Schopnost občana být ozbrojen byla považována za důležitý aspekt

---

[1] FRANCEK, Jindřich. *24. 10. 1517 – Svatováclavská smlouva*. Praha: Havran, 2006. ISBN 978-80-8651-567-0.

[2] PEŠ, Václav. *PRÁVNÍ ÚPRAVA DRŽENÍ A NOŠENÍ ZBRANÍ V HISTORICKÉM VÝVOJI* [online]. Plzeň, 2020 [cit. 2022-09-14]. Dostupné z: https://dspace5.zcu.cz/bitstream/11025/43232/1/2020_Rigorozni%20prace_Pes.pdf. Rigorózní práce. Západočeská univerzita v Plzni.

svobody. „Právo nabývat, držet a nosit zbraně“ je výslovně uznáno v § 1 odst. 1 zákona o střelných zbraních **č.** 119/2002.[3] Na ústavní úrovni obsahuje Listina základních práv a svobod „právo na obranu vlastního života nebo života jiné osoby také se zbraněmi“.[4]

3.1.2 Historie systému povolení držení a nošení zbraně a souvisejících normativních právních aktů Ukrajiny

Historie držení ukrajinských střelných zbraní začíná po Říjnové revoluci roku 1917. V různých etapách vývoje společnosti a státu chtěla vláda kontrolovat počet zbraní ve vlastnictví občanů, omezovala možnost nabývání zbraní do vlastnictví. Hlavním zdrojem šíření zbraní byly války, v meziválečných obdobích do roku 1917 byla v Ruské říše povolení na nákup ostré zbraně vydávána starostou policie. Vývoj institutu povolovacího systému byl spojen se vznikem Sovětského státu, který v počátečním období vyhlásil nařízení kontroly obchodu se zbraněmi, jenž vždy byl a je v centru pozornosti.

Prvním normativním aktem, který reguloval kontrolu obchodu se zbraněmi a výbušninami byl **Dekret pro odevzdání zbraně** z počátku roku 1918, podle kterého obyvatelé museli odevzdat zbraň, a to včetně chladné zbraně. Hlavním cílem bylo eliminovat zbraně u obyvatelstva. V případě utajení zbraně a jejím následným zadržením byl potom člověk zbaven svobody na dobu od 1 roku do 10 let. Kontrolu za držení a využití palné zbraně prováděly vojenské revoluční komitéty a mimořádné komise.[5]

Na začátku 20. let 20. století byly do následného naplňování tohoto dekretu zapojeny i milice. V průběhu 20. let 20. století byl vydaný dekret **O myslivosti**, který omezoval počet osob, jež mohly mít mysliveckou zbraň. Dekretem **O výrobě, prodeji, skladování, oběhu a přepravě zbraně, nábojů a výbušin** byly z civilního oběhu vyloučeny všechny vojenské zbraně.

Legislativní změny probíhaly až do rozpadu Sovětského svazu v roce 1991. V roce 1992 Parlament Ukrajiny schválil vyhlášku **№576 nařízení o povolovacím systému.** Tento

---

[3] Zákon č. 119/2002 Sb., zákon o střelných zbraních a střelivu a o změně zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o zbraních). In:. 2002, ročník 2002, číslo 119. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-119

[4] Článek 6 odst. 4 zákona č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod

[5] SHEVCHENKO, Nikolay. How Russians lost their own 2nd Amendment: The right to bear arms. *Rbth.com* [online]. 2017, 28. 11. 2017 [cit. 2022-09-14]. Dostupné z: https://www.rbth.com/history/326865-guns-rifles-russia-revolution

dokument byl v roce 1998 doplněn vyhláškou Ministerstva vnitra Ukrajiny **№622/1998** o schválení pokynu k postupu při výrobě, nákupu, skladování, účtování, přepravě a používání střelných zbraní, pneumatických zbraní, zbraní chladné a expanzní, zařízení domácí výroby pro odpalování nábojnic vybavených pryží nebo podobnými vlastnostmi nesmrtících kovových nábojů a nábojnice do nich, stejně jako munice do zbraní, hlavní častí zbraně a výbušniny.[6]

3.2 Právní úprava nabývání a držení zbraní

Právní úpravy České republiky a Ukrajiny v oblasti nabývání a držení zbraní jsou odlišné. V České republice je platný **zákon o zbraních č. 13/2021 Sb.,** do něhož je promítnuta **směrnice Evropského parlamentu a Rady Evropské unie 2021/555** ze dne 24. března 2021, o kontrole nabývání a držení zbraní.

Oproti tomu na Ukrajině **neexistuje zákon o zbraních**, na kontrolu střelných zbraní se vztahují normativní právní akty a vyhlášky od Ministerstva vnitra Ukrajiny a Parlamentu Ukrajiny.

3.2.1 Zákon o zbraních v České republice

V České republice nabyl dne 9. 4. 2002 **platnosti zákon č. 119/2002 Sb**., o střelných zbraních a střelivu (dále jen zákon o zbraních), kterým se ruší zákon č. 288/1995 Sb. Na základě toho byl i následně zrušen zákon č. 13/1998 Sb. Toto bylo provedeno na základě zrušovacího ustanovení § 83.[7] Přistoupení k Evropské unii vyžadovalo nový zákon v souladu s evropskou směrnicí o střelných zbraních, která byla přijata v roce 2002. Zákon o zbraních, který je účinný od 1. 1. 2003, na jedné straně zavedl do procesu vydávání licencí a nákupu střelných zbraní více byrokracie nařízené Evropskou unií, ale zároveň zjednodušil některá dřívější omezení (např. nově mohou být k dispozici nejen pistole a revolvery pro účely sebeobrany, ale jakýkoliv druh střelné zbraně).

---

[6] vyhláška č. 622/1998 Sb., o schválení pokynu k postupu při výrobě, nákupu, skladování, účtování, přepravě a používání střelných zbraní, pneumatických zbraní, zbraní chladných a expanzních, zařízení domácí výroby pro odpalování nábojnic vybavených pryží nebo podobnými vlastnostmi nesmrtících kovových nábojů a nábojnic do nich stejně jako munice do zbraní, hlavní častí zbraně a výbušniny, ve znění pozdějších předpisů

[7] *Zákon o zbraních – § 83* [online]. [cit. 2022-09-14]. Dostupné z: https://www.pracepropravniky.cz/zakony/zakon-o-zbranich/paragraf-83/

Následně však musel být upraven tento zákon přijatý v roce 2002 a jednotlivé změny byly začleněny do zákona č. 13/2021. Hlavními změnami v tomto zákoně bylo zavedení nových kategorií zbraní od A-I, jako jsou například samonabíjecí krátké zbraně pro střelivo se středovým zápalem se zásobníkem na více než 20 nábojů či samonabíjecí zbraně vzniklé úpravou samočinné zbraně. Další změny představuje zavedení nových skupin regulovaných předmětů, čímž chápeme nadlimitní zásobníky, zavedení nových kategorií zbraní C-I, kde jsou vyjmenovány nejrůznější zbraně a nová pravidla, tlumiče hluku výstřelu určené pro použití s palnou zbraní jsou nově zařazeny mezi zbraně kategorie C, noktovizory již nepatří mezi doplňky zbraní podléhající režimu zákona o zbraních. Další podstatné změny znamenají, že historické zbraně jsou nadále považovány za zbraně kategorie D. Kromě střelných zbraní vyrobených do 31. prosince 1890 se za historické zbraně nově považují rovněž: jednoranové nebo dvouranové palné zbraně, které byly zkonstruovány do 31. prosince 1890 a jejichž konstrukce je založena na principech doutnákových, kolečkových, křesadlových nebo perkusních zámkových systémů, či jehlovky zkonstruované do 31. prosince 1880.

V neposlední řadě to jsou změny týkající se toho, kdy za hlavní části zbraně se již považují například nosič závorníku a závorník, horní a dolní část děleného pouzdra závěru či tlumič hluku výstřelu. Poslední změnou je to, že ničení zbraně kategorií A, A-I, B, C nebo C-I bude možné jen formou **úředního ničení zbraně**, což znamená, že zbraň se k úřednímu zničení předává skrze příslušný útvar Policie České republiky. Následné úřední zničení je prováděno státem.[8]

3.2.2 Vyhláška Ministerstva vnitra Ukrajiny č. 622 a související normativní právní akty

V dnešní době na Ukrajině neexistuje zákon o zbraních. Platí tam vyhláška Parlamentu Ukrajiny **№576/1992** nařízení o povolovacím systému a vyhláška Ministerstva vnitra Ukrajiny **№622/1998** O schválení instrukce pro výrobu, nákup, skladování, oběh, přepravu a využití palné, pneumatické a chladné zbraně, přístrojů tuzemské výroby pro odstřel nábojů vybavených gumou nebo kovových nábojů nesmrtícího zařízení v podobné kvalitě

[8] *Strana 1/10 Novela zákona o zbraních účinná od 30. ledna 2021 – hlavní novinky pro podnikatele v oboru zbraní a střeliva* - [online]. 2021, 30. 1. 2021 [cit. 2022-09-14]. Dostupné z: file:///C:/Users/Dell/Downloads/Shrnuti_zmen_po_30-01-2021_z_pohledu_podnikatele_v_oboru_zbrani_a_streliva_-_20210129.pdf

a specifikované náboje a také střelivo do zbraní a výbušnin. Tyto vyhlášky na sebe navazují a jsou hlavními předpisy, jež upravují obchod se zbraněmi na Ukrajině. První vyhláška je v tom duchu, že vymezuje pozice povolovacího systému Ukrajiny a veřejné orgány ve vztahu se zbraněmi. Druhá vyhláška má mnohem větší právní sílu, jelikož jsou v ní následně popsány veškeré vztahy mezi občany a zbraněmi a jednotlivé postupy, které jsou dány při porušení tohoto zákona. V tomto zákoně se také stanovuje limit, v jakém věku mohou mít lidé zbraně či kolik těchto zbraní může mít.

3.3 Postupy pro nabytí a registraci zbraně do vlastnictví

V této kapitole budou analyzovány postupy pro nabytí zbraně do vlastnictví a její následnou registraci v České republice a na Ukrajině, jež jsou v těchto státech odlišné. Česká republika je členským státem Evropské unie, a proto jsou v zákoně o zbraních zapracovány také příslušné předpisy Evropské unie, jako jsou například směrnice Evropského parlamentu o kontrole nabývání a držení zbraní č. 2021/555. Ukrajina není zatím členem Evropské unie a na zbraně se vztahují tři vyhlášky Ministerstva vnitra Ukrajiny, vyhláška Parlamentu Ukrajiny a zákon o Národní policii Ukrajiny. Konkrétně jsou to vyhlášky Parlamentu Ukrajiny **№576/1992** nařízení o povolovacím systému a vyhláška Ministerstva vnitra Ukrajiny **№622/1998** o schválení pokynu k postupu při výrobě, nákupu, skladování, účtování, přepravě a používání střelných zbraní, pneumatických zbraní, zbraní chladné a expanzní, zařízení domácí výroby pro odpalování nábojnic vybavených pryží nebo podobnými vlastnostmi nesmrtících kovových nábojů a nábojnice do nich, stejně jako munice do zbraní, hlavní častí zbraně a výbušniny. Třetí vyhláškou je zákon o Národní policii Ukrajiny č. 580/2015.[9]

3.3.1 Postupy pro nabytí a registraci zbraně do vlastnictví v České republice

V České republice představuje nabytí zbraně do vlastnictví a její registrace vícekrokový proces. Pokud člověk jako fyzická osoba chce nabýt do svého vlastnictví zbraň, musí splňovat podmínky stanovené zákonem. Jde o věkové podmínky[10], bezúhonnost[11], místo

[9] *LAW OF UKRAINE About National police*. In:. 2015, ročník 2015, číslo 580. Dostupné z: https://cis-legislation.com/document.fwx?rgn=78349
[10] § 19 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů
[11] § 22 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů

pobytu na území České republiky[12], zdravotní způsobilost[13], odbornou způsobilost[14], způsobilost k právním úkonům[15] a splnění podmínky spolehlivosti.[16]

Zbrojní průkaz je veřejná listina, která fyzickou osobu opravňuje k nabývání vlastnictví a držení zbraně nebo střeliva do těchto zbraní v rozsahu oprávnění stanovených pro jednotlivé skupiny zbrojního průkazu a v rozsahu těchto oprávnění k jejich nošení. Doba platnosti zbrojního průkazu je 10 let. Zbrojní průkaz lze vydat podle posudku o zdravotní způsobilosti s dobou platnosti kratší než 10 let a rozlišuje se podle účelu užívání zbraně nebo střeliva a podle rozsahu oprávnění do skupin

a) A – ke sběratelským účelům,

b) B – ke sportovním účelům,

c) C – k loveckým účelům,

d) D – k výkonu zaměstnání nebo povolání nebo

e) E – k ochraně života, zdraví nebo majetku.[17]

Zákon o zbraních stanovuje věkovou podmínku pro jednotlivé skupiny zbrojního průkazu, a to 18 let pro skupiny B (ve výjimečných případech 15 let) a C (ve výjimečných případech 16 let), dle § 19 je to pro 21. rok věku pro skupiny A, E a D (ve výjimečných případech 18 let, pokud by zákon nestanovil jinak).[18] Jde o výjimky pro členy sportovních organizací a studenty myslivosti a puškařských oborů.[19] Pokud je žadatel mladší než 18 let, musí vždy doložit písemný souhlas svého zákonného zástupce a doporučení od příslušného sportovního sdružení nebo školy. Zákon také vyžaduje potvrzení o zdravotní způsobilosti žadatele, což je jedna z nejdůležitějších podmínek postupu pro nabytí zbraně do vlastnictví. V dnešní době je posudek o zdravotní způsobilosti oprávněn vydat pouze praktický lékař,

---

[12] § 18 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů
[13] § 20 a 20a zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů
[14] § 21 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů
[15] § 18 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů
[16] § 23 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů
[17] § 16 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů
[18] § 19 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů
[19] § 19, body 3, 4, 5 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů

u něhož je žadatel registrován, v případě zbrojního průkazu skupiny D praktický lékař, poskytující zaměstnavateli pracovně lékařské služby.[20]

Žadatel o zbrojní průkaz musí být dále způsobilý k právním úkonům a musí rovněž prokázat svou bezúhonnost na základě výpisu z rejstříku trestů.[21] Zde se nepřihlíží k zahlazení odsouzení podle trestního řádu ani díky amnestii.

Důležitou podmínkou v postupu pro nabytí zbraně do vlastnictví je odborná způsobilost. Žadatel o vydání zbrojního průkazu skupiny A až E prokazuje odbornou způsobilost zkouškou vykonanou před zkušebním komisařem. Ten po jejím úspěšném vykonání vydá žadateli doklad o odborné způsobilosti.[22] Tato zkouška se skládá z teoretické a praktické části, kde žadatel prokazuje svoje znalosti právní úpravy a bezpečnou manipulaci se zbraní, včetně střelby na pevný cíl. [23]

Teoretická část zkoušky se provádí formou písemného testu a žadatel při ní osvědčuje znalost:

a) zákona o zbraních a právních předpisů vydaných k jeho provedení,

b) zvláštních právních předpisů upravujících oprávněné použití zbraně,

c) nauky o zbraních a střelivu a

d) zdravotnického minima.[24]

Praktická část zkoušky se skládá z(e)

a) zjištění znalostí bezpečné manipulace se zbraněmi a střelivem a

b) střelby na pevný cíl.[25]

Pro úspěšné složení praktické části zkoušky je třeba dodržení zásad bezpečné manipulace se zbraní a střelivem a zároveň dosažení určitého počtu zásahů terče v určitém čase. Střelba se provádí 5 ranami na vzdálenost 10 až 25 metrů v čase 2 až 5 minut v závislosti na skupině zbrojního průkazu. Pro skupinu E jsou vyžadovány 4 zásahy během 3 minut na

[20] § 20 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů
[21] § 22 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů
[22] § 21 odst. 1 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů
[23] § 21 odst. 3, 4, 5 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů
[24] § 21 odst. 4 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů
[25] § 21 odst. 5 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů

vzdálenost 10 metrů.[26] Výsledkem úspěšně složené zkoušky je doklad o odborné způsobilosti s platností jednoho roku.

Až po splnění všech výše uvedených kroků má žadatel nárok na nabytí zbraně do svého vlastnictví. [27]

3.3.2 Postupy nabytí a registrace zbraně do vlastnictví na Ukrajině

Postupy nabytí a registrace zbraně na Ukrajině se neliší příliš od postupů na území České republiky.

Vyhláška č. 622/1998 stanovuje věkovou hranici od 18let pro znehodnocenou, chladnou a pneumatickou zbraň, od 21~~,~~ let je právo na nákup myslivecké zbraně s hladkým vývrtem hlavně, od 25 let a více má zájemce právo na nákup myslivecké zbraně s drážkovaným vývrtem hlavně.[28]

Za bezúhonného se považuje člověk, který má čistý rejstřík trestů. V trestním zákoníku Ukrajiny č. 2341-XIV/2001 § 18 vymezuje subjekty trestu[29], § 19 vymezuje usvědčení osoby[30] a § 20 vymezuje omezené usvědčení osoby[31]. V případě, že člověk patří pod jeden z těchto paragrafu, nemá žádný nárok na nabytí zbraní do vlastnictví.

Za místo pobytu na Ukrajině se rozumí adresa trvalého bydliště občana Ukrajiny nebo adresa pobytu cizinců na území Ukrajiny. V případě cizích státních příslušníků může Národní policie Ukrajiny rozhodnout o nevydání povolení na držení a nošení zbraně, protože nejsou občany Ukrajiny. V takovém případě~~,~~ má cizinec právo podat odvolání v souladu se zákonem č. 3773/2011 Sb., o právním statusu cizinců a lidí bez občanství, kde § 3 uvádí: „*Cizinci a osoby bez státní příslušnosti legálně pobývající na Ukrajině mají stejná práva a svobody a rovněž nesou stejné povinnosti jako občané Ukrajiny, pokud to nestanoví ústava, zákony nebo mezinárodní smlouvy o Ukrajině.*“[32] V případě podání odvolání má poslední slovo jenom soud, který může žadatele uspokojit nebo odmítnout.

Zdravotní způsobilost je jednou z nejdůležitějších podmínek k získání povolení na držení a nošení zbraně. Jde o to, aby žadatel byl psychicky zdravý a aby se podrobil drogovému

---

[26] § 8 vyhláška č. 221/2017 Sb., vyhláška o provedení některých ustanovení zákona o zbraních

[27] Zkoušky odborné způsobilosti. Mvcr.cz [online]. [cit. 2022-09-14]. Dostupné z: https://www.mvcr.cz/clanek/zkousky-odborne-zpusobilosti.aspx

[28] sbírka normativně-právních aktů a metodických doporučení k organizaci činnosti povolovacího systemu Ministerstva vnitra Ukrajiny, 2012

[29] § 18 trestní zákoník Ukrajiny

[30] § 19 trestní zákoník Ukrajiny

[31] § 20 trestní zákoník Ukrajiny

[32] § 3 zákona č. 3773/2011 Sb., o právním statusu cizinců a lidí bez občanství, ve znění pozdějších předpisů

vyšetření, bez něj není zdravotní způsobilost žadatele úplná. Platnost posudku o zdravotní způsobilosti na Ukrajině je **1 měsíc** ode dne vydání posudku. V případě nedostatečného psychického a drogového vyšetření je nutno provést komplexní prohlídku v nemocnici. Za odbornou způsobilost se může považovat to, že žadatel splnil speciální kurz z teoretické části o zbraních a praktické části, v poslední části se provádí střelba na pevný cíl. Jedná se o jednu z nejdůležitějších součástí postupu pro získání povolení na držení a nošení zbraně. Kurz se koná na střelnici za dohledu správce střelnice. Nutno říct, že na rozdíl od postupu v České republice se na Ukrajině může teoretická část kurzu vykonávat jak písemně, tak v některých případech ústně. Vyhláška č. 622/1998 nestanovuje konkrétní typ vykonání teoretické části kurzu.

Teoretická část se skládá z písemného testu, případně ústní zkoušky. Žadatel musí prokázat znalost zbraňové právní úpravy, znalosti trestního zákonu a zdravotnické minimum.[33] V případě vykonávání testu stanoví bodovou hranici jednotlivá střelnice, v případě vykonání ústní části výsledek ohlásí správce střelnice hned po vykonání ústní zkoušky. Praktická část se skládá z bezpečné manipulace se zbraněmi, dále pak následuje střelba na pevný cíl. Bodovou hranici znovu stanovují jednotlivé střelnice.

Po splnění všech výše uvedených podmínek žadatel podává žádost u policie o celkové prohlídce domova, ve kterém musí být umístěn ocelový trezor[34], který musí splňovat podmínky stanovené vyhláškou č. 622/1998. Po úspěšné prohlídce sestavuje zaměstnanec policie protokol o této prohlídce.

Dále musí žadatel do 30 dnů od vykonání prohlídky podat žádost o vydání povolení na nákup zbraně, které má platnost 3 měsíce od jeho vydání. V případě nevyužití tohoto povolení žadatel odevzdává povolení městskému ředitelství policie nebo podává žádost o jeho prodloužení na další 3 měsíce.[35]

---

[33] § 12 odst.12.11 vyhlášky č.622/1998 Sb. o schválení pokynu k postupu při výrobě, nákupu, skladování, účtování, přepravě a používání střelných zbraní, pneumatických zbraní, zbraní chladné a expanzní, zařízení domácí výroby pro odpalování nábojnic vybavených pryží nebo podobnými vlastnostmi nesmrtících kovových nábojů a nábojnice do nich, stejně jako munice do zbraní, hlavní částí zbraně a výbušniny, ve znění pozdějších předpisů

[34] § 11 odst. 11.15 vyhlášky č.622/1998 Sb. o schválení pokynu k postupu při výrobě, nákupu, skladování, účtování, přepravě a používání střelných zbraní, pneumatických zbraní, zbraní chladné a expanzní, zařízení domácí výroby pro odpalování nábojnic vybavených pryží nebo podobnými vlastnostmi nesmrtících kovových nábojů a nábojnice do nich, stejně jako munice do zbraní, hlavní částí zbraně a výbušniny, ve znění pozdějších předpisů

[35] § 2 odst. 2.2 vyhlášky č.622/1998 Sb. o schválení pokynu k postupu při výrobě, nákupu, skladování, účtování, přepravě a používání střelných zbraní, pneumatických zbraní, zbraní chladné a expanzní, zařízení domácí výroby pro odpalování nábojnic vybavených pryží nebo podobnými vlastnostmi nesmrtících

Během 3 měsíců žadatel provede nákup zbraně a do 10 dnů musí zbraň zaregistrovat v povolovacím systému MVU. Povolovací systém MVU je ukrajinský registrační systém pro zbraně, ve kterém je žadatel povinen zaregistrovat svou legálně drženou zbraň. Po registraci zbraně obdrží žadatel povolení na držení a nošení zbraně na dobu 3 let.

3.4 Zbrojní průkaz v České republice

3.4.1 Úvodní charakteristika

Podle zákona o zbraních lze chápat **zbrojním průkazem** *veřejnou listinu, která fyzickou osobu opravňuje k nabývání vlastnictví a držení zbraně nebo střeliva do těchto zbraní v rozsahu oprávnění stanovených pro jednotlivé skupiny zbrojního průkazu a v rozsahu těchto oprávnění k jejich nošení. Doba platnosti zbrojního průkazu je 10 let. Zbrojní průkaz lze vydat podle posudku o zdravotní způsobilosti s dobou platnosti kratší než 10 let.*[36]

Existuje šest skupin zbrojního průkazu, rozdělených podle účelu a označených šesti skupinami písmen A až E, přičemž každá skupina opravňuje člověka držet a případně nosit konkrétní typ zbraně.

3.4.2 Skupiny zbrojních průkazů

V kapitole 3.3.2 bylo uvedeno, že zbrojní průkaz se rozděluje do šesti skupin:[37]

- **Skupina A** slouží ke sběratelským účelům. Minimální věková hranice je stanovena na 21 let. Tato skupina je určena pro lidi, kteří chtějí mít ve svém vlastnictví historické zbraně, jež nemají schopnost střelby. Též lze požádat o výjimku na zbraně kategorie A pro sběratelské účely.
- **Skupina B** slouží ke sportovním účelům. Minimální věková hranice je stanovena na 18 let (v případě, že je žadatel členem sportovní organizace, která se zabývá střelbou, může získat zbrojní průkaz po dosažení věku 15 let). Tato skupina zbrojního průkazu opravňuje jeho držitele k nákupu střeliva do zbraně kategorie B nebo C a k přebíjení střeliva pro vlastní potřebu.

---

kovových nábojů a nábojnice do nich, stejně jako munice do zbraní, hlavní částí zbraně a výbušniny, ve znění pozdějších předpisů

[36] § 16 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů
[37] § 16 odst. 1 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů

- **Skupina C** slouží k loveckým účelům. Minimální věková hranice je stanovena na 18 let (v případě, že je žadatel žákem školy se zaměřením na myslivecký obor, může získat zbrojní průkaz po dosažení 16 let). Skupina C opravňuje jeho držitele k nákupu střeliva do zbraně kategorie B nebo C, pro přebíjení střeliva pro vlastní potřebu a vyžadovanou pro lov.
- **Skupina D** slouží k výkonu zaměstnání nebo povolání. Minimální věková hranice je stanovena na 21 let (v případě, že je žadatel žákem školy se zaměřením na puškařské obory nebo střelivo, může získat zbrojní průkaz po dosažení 18 let). Tato skupina je vyžadovaná pro zaměstnance, kteří plní svoje úkoly v práci se zbraní, např. obecní policie, ochranka atd. Opravňuje ovšem skryté nošení, s výjimkou zaměstnance obecní policie a zaměstnance České národní banky. Držitel takové skupiny zbrojního průkazu musí každých pět let absolvovat lékařskou prohlídku.
- **Skupina E** slouží k ochraně života, zdraví nebo majetku. Minimální věková hranice je stanovena 21 let. Tato skupina opravňuje držitele ke skrytému nošení zbraně pro ochranu, opravňuje k nabývání střeliva pouze do zbraní, které je držitel zbrojního průkazu oprávněn držet.[38]

Obrázek č. 1 Příklad zbrojního průkazu

Zdroj: https://zbrojnice.com/2019/01/15/navrh-noveho-zakona-o-zbranich-ii-podminky-ziskani-zbrojniho-opravneni/

3.4.3 Podmínky pro vydání zbrojního průkazu

Podmínky zahrnují v sobě dosažení pevného věku podle zákona, způsobilost k právním úkonům, odbornou způsobilost, bezúhonnost a spolehlivost a pobyt na území České republiky. Podmínky musejí být dostatečně přísné, aby znemožnily přístup nevyhovujících osob ke zbraním.

[38] Skupiny zbrojního průkazu [online]. [cit. 2022-09-14]. Dostupné z: https://zbranekvalitne.cz/zbrojni-prukaz/skupiny-zbrojniho-prukazu

Zbrojní průkaz vydává příslušný útvar policie na základě žádosti podané fyzickou osobou na předepsaném tiskopise, jehož vzor stanoví prováděcí právní předpis. Obsahem žádosti o vydání zbrojního průkazu musí být osobní údaje a údaj, o kterou skupinu zbrojního průkazu se žádá.[39] K žádosti o vydání zbrojního průkazu je žadatel povinen připojit:

a) **posudek o zdravotní způsobilosti** vykonávat činnosti podle tohoto zákona, a to podle povahy těchto činností, nejde-li o podání žádosti o vydání zbrojního průkazu[40];

b) **doklad o odborné způsobilosti** vykonávat činnosti podle tohoto zákona, a to podle povahy těchto činností[41];

c) **fotografii žadatele**, která splňuje požadavky technického provedení stanoveného prováděcím právním předpisem.

3.5 Povolení na držení a nošení zbraně na Ukrajině.

3.5.1 Úvod

Na Ukrajině stejně jako v České republice je povolení k držení a nošení zbraně dokladem, který potvrzuje zákonné držení zbraně a střeliva ve vlastnictví občana Ukrajiny. Povolení na držení a nošení zbraně se vydává na dobu tří let od okamžiku jeho převzetí. Podle vyhlášky Ministerstva vnitra Ukrajiny č. 622/1998 vydává povolení na držení a nošení zbraně na jednotlivé zbraně při dosažení pevného věku. V jistém případě se to nevztahuje na zbraň, na kterou není potřeba povolení na držení a nošení zbraně, na její nákup stačí dosažení 18 let.

3.5.2 Podmínky pro vydání povolení na držení a nošení zbraně

Podmínky pro vydání povolení na držení a nošení zbraně se moc neliší od podmínek vydání zbrojního průkazu. Žadatel o povolení držení a nošení zbraně musí splňovat podmínky stanovené vyhláškou Ministerstva vnitra Ukrajiny č. 622/1998 a vyhláškou č. 379/2000. Takovými podmínkami je dosažení stanoveného věku, absolvování speciálního kurzu pro zbraň, způsobilost k právním úkonům, bezúhonnost, spolehlivost a zdravotní způsobilost.

---

[39] § 17 odst. 1 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů
[40] § 20 odst. 1 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů
[41] § 21 odst.1 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů

3.6 Práva a povinnosti držitele zbrojního průkazu v České republice a držitele povolení na držení a nošení zbraně na Ukrajině

Každý držitel zbraně, ať už v České republice, na Ukrajině nebo v jiném státě, má práva a povinnosti, jež jsou upraveny nejrůznějšími vyhláškami i zákony.

Jak už bylo zmíněno, v České republice stanovuje zákon o zbraních přísná práva a povinnosti držitele zbrojního průkazu. Na Ukrajině jednotlivá práva a povinnosti upravují vyhlášky Ministerstva vnitra Ukrajiny č. 622/1998, č. 379/2000 a vyhláška Parlamentu Ukrajiny č. 576/1992.

Obě právní úpravy mají dost podobné podmínky, které se týkají bezpečného zacházení se zbraněmi, jejich uschovávání ve stanovených prostorech, bezpečné manipulace s nimi atd.

V českém zákoně o zbraních to upravují § 28[42], § 29[43] a § 58[44], v nichž jsou v dostatečné míře vymezena práva a povinnosti držitelů zbrojního průkazu. Jde o zabezpečení zbraní jednotlivých kategorií, střeliva pro zbraně jednotlivých kategorií, zabezpečení zbrojního průkazu a průkazu zbraně proti zneužití, ztrátě nebo odcizení. Pod těmito slovy rozumíme to, že zbraně a střelivo se musejí nacházet v uzamykatelné místnosti, zařízení nebo trezoru, který splňuje požadavky stanovené právním předpisem. Kromě toho právní předpis stanovuje počet kusů zbraně a střeliva, pro které je nutné mít ve svém vlastnictví určitý počet uzamykatelných zařízení.

Právní předpis č. 13/2021 Sb. v paragrafu 58[45] se vztahuje na zbraň kategorie B nebo C v počtu do 2 kusů a na střelivo v počtu do 500 kusů, ale držitel má povinnost ji vhodně zabezpečit proti ztrátě, odcizení nebo zneužití této zbraně a následně střeliva. To lze pochopit tím způsobem, že pokud člověk vlastní 2 kusy zbraní kategorie B nebo C a má ve svém vlastnictví méně než 500 kusů střeliva do těchto zbraní, lze pak uschovávat takové zbraně a střelivo v jakékoliv místnosti, která je vhodná pro zabezpečení těchto zbraní a střeliva. Na jednu stranu zodpovědnost v případě, že by se zbraně nebo střelivo ztratily nebo byly odcizeny z neuzamykatelné místnosti, leží na držiteli této zbraně a střeliva. Na druhou stranu v případě využití možností uschování zbraně a střeliva v jakékoli místnosti, může je držitel zbraně uschovávat ve stolku (v případě, pokud vlastní pistoli nebo revolver), nebo v obyčejné šatní skříni. V situaci, kdyby došlo k potřebě ochrany

[42] § 28 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů
[43] § 29 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů
[44] § 29 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů
[45] § 58 zákona č. 13/2021 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů

majetku s použitím střelných zbraní, to urychluje přístup ke zbraním na rozdíl od toho, kdyby zbraň byla v uzamykatelném trezoru.

V porovnání s českou legislativou je v ukrajinských normativních právních aktech upravujících držení a nošení zbraně vysvětleno, že držitel povolení na držení a nošení zbraně musí uschovávat palnou zbraň buď s drážkovaným, nebo hladkým vývrtem hlavně, přístroje, náboje do takové zbraně a chladnou zbraň, a to jenom v uzamykatelných trezorech, které musejí splňovat podmínky stanovené vyhláškou Ministerstva vnitra Ukrajiny č. 622/1998.[46] Vyhláška též stanovuje, že zbraně při uschování nesmí být v nabitém stavu, jde pak o to, aby náboj nebyl v nábojové komoře v případě palné zbraně. Jednoduše řečeno, vlastník zbraně musí zajistit její bezpodmínečné uschování proti ztrátě a zneužití.

3.7 Zánik zbrojního průkazu v České republice a povolení na držení a nošení zbraně na Ukrajině

Obě právní úpravy zahrnují v sobě zánik platnosti dokumentu, který opravňuje k držení a nošení zbraně. Legislativa obou států je celkem velmi podobná.

Platnost zbrojního průkazu[47] a platnost povolení na držení a nošení zbraně[48] tak zaniká ze zákonných důvodů okamžikem uplynutím doby platnosti, ohlášením jeho ztráty nebo odcizením, smrtí držitele nebo prohlášením držitele za mrtvého, vzdáním se zbrojního průkazu nebo povolení na držení a nošení zbraně, kdy rozhodnutí o odnětí zbrojního průkazu nebo povolení na držení a nošení zbraně nabylo právní moci.

V České republice zákon o zbraních stanovuje, kdy o neplatnosti zbrojního průkazu rozhoduje policie, a to v případě poškození. To pak obsahuje neoprávněné změny, nesprávné údaje, nebo když jeho držitel ukončil pobyt na území České republiky. Na Ukrajině vyhláška MV Ukrajiny č. 622 stanovuje stejné podmínky, a sice že o neplatnosti povolení na držení a nošení zbraně rozhoduje **Národní policie Ukrajiny**, a to v případech poškození, nečitelné informace, nesprávných údajů, nebo když držitel ukončil pobyt na území Ukrajiny.

---

[46] vyhláška č. 622/1998 Sb., o schválení pokynu k postupu při výrobě, nákupu, skladování, účtování, přepravě a používání střelných zbraní, pneumatických zbraní, zbraní chladné a expanzní, zařízení domácí výroby pro odpalování nábojnic vybavených pryží nebo podobnými vlastnostmi nesmrtících kovových nábojů a nábojnice do nich, stejně jako munice do zbraní, hlavní částí zbraně a výbušniny, ve znění pozdějších předpisů

[47] § 16 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů

[48] § 10 vyhlášky č. 576/1992 Sb., o schválení předpisů pro povolovací systém, ve znění pozdějších předpisů

Zbrojní průkaz a povolení na držení a nošení zbraně též zanikají i v případech jejich odnětí. Jde o to, že držitel zbrojního průkazu nebo povolení na držení a nošení zbraně pozbyl podmínky způsobilosti k právním úkonům, zdravotní způsobilosti, bezúhonnosti či spolehlivosti.[49] Nezbytnou záležitostí je i ta, že odnětí zbrojního průkazu nebo povolení na držení a nošení zbraně je možné pouze za předpokladu, že držitel zbrojního průkazu nebo povolení na držení a nošení zbraně přestane výše zmíněné podmínky splňovat až v době, kdy už je držitelem zbrojního průkazu.[50]

V České republice o odnětí zbrojního průkazu rozhoduje policie ve správním řízení, a jeho výsledkem je tudíž rozhodnutí se všemi náležitostmi dle správního řádu. Na Ukrajině o odnětí povolení na držení a nošení zbraně rozhoduje Národní policie Ukrajiny ve správním řízení[51] stejně jako v případě odnětí v České republice.

3.8 Vymezení zbraně podle kategorií v České republice a podle typů na Ukrajině

3.8.1 Úvod

Odlišnosti v právních úpravách obou států je možné zaznamenat nejenom v základních věcech, ale také v tom, jak je v obou státech vymezena zbraň. V České republice existují kategorizace zbraní, a to od zakázaných po zbraně volného prodeje, a to od kategorie A až po D. Na Ukrajině neexistuje rozdělení zbraní podle kategorií, ale třídí se podle typu buď na palné, myslivecké anebo pneumatické zbraně.

Pokud by byl přijat na Ukrajině návrh zákona o **oběhu civilní palné zbraně a náboje pro zbraně**, mohla by existovat kategorizace zbraně podle typu.

---

[49] vyhláška č. 622/1998 Sb., o schválení pokynu k postupu při výrobě, nákupu, skladování, účtování, přepravě a používání střelných zbraní, pneumatických zbraní, zbraní chladné a expanzní, zařízení domácí výroby pro odpalování nábojnic vybavených pryží nebo podobnými vlastnostmi nesmrtících kovových nábojů a nábojnice do nich, stejně jako munice do zbraní, hlavní částí zbraně a výbušniny, ve znění pozdějších předpisů

[50] sbírka normativně-právních aktů a metodických doporučení k organizaci činnosti povolovacího systému Ministerstva vnitra Ukrajiny, 2012

[51] § 4 vyhlášky č. 622/1998 Sb., o schválení pokynu k postupu při výrobě, nákupu, skladování, účtování, přepravě a používání střelných zbraní, pneumatických zbraní, zbraní chladné a expanzní, zařízení domácí výroby pro odpalování nábojnic vybavených pryží nebo podobnými vlastnostmi nesmrtících kovových nábojů a nábojnice do nich, stejně jako munice do zbraní, hlavní částí zbraně a výbušniny, ve znění pozdějších předpisů

3.8.2 Kategorie zbraní v České republice a jejich kategorie.

V souladu s českou právní úpravou rozlišuje zákon č. 13/2001 Sb.[52] šest kategorií zbraní, a to kategorie A – zakázané zbraně, kategorie A-I – samočinné, u nichž došlo k úpravě na samonabíjecí palné zbraně, kategorie B – zbraň podléhající povolení, kategorie C – zbraň podléhající hlášení, kategorie C-I – expanzní zbraň, palné zbraně typu Flobert a znehodnocené zbraně v souladu s přímo použitelným předpisem Evropské unie č. 555/2021[53], kategorie D – ostatní druhy zbraně.[54]

Jedná se o rozdělení zbraní podle míry nebezpečí, přičemž kategorie A stanovuje nejvyšší riziko pro obyvatele. Střelivo, hlavní části zbraně a doplňky se též řadí do kategorií zbraní.

3.8.2.1. Zbraně kategorie A v kategorii A-1

Kategorie A podle zákona o zbraních se dělí na tři podkategorie. Jedná se o zakázané zbraně, zakázané střelivo a zakázané doplňky zbraní. Do zakázaných jsou zařazené vojenské zbraně, dále zbraně samočinné, palné zbraně nevyrobené z kovů, pokud nejsou identifikovatelné jako zbraně při kontrolách osob a zavazadel pomocí detekčních a rentgenových přístrojů, zvláště účinné, střelná nástrahová zařízení, střelivo se střelou průbojnou, výbušnou nebo zápalnou anebo jinou střelou obsahující aktivní náplně, nejde-li o signální náboje nebo střelivo obsahující pyrotechnický výrobek podle zákona o pyrotechnice, vyrobené nebo upravené tak, že lze utajit jejich účel, nebo u kterých byly původní charakter a podoba změněny tak, aby se jejich použitím mohly způsobit těžší následky, anebo zbraně maskované jako jiné předměty (zákeřné zbraně). [55]

K 31.01.2021 došlo k **novelizaci** zákona o zbraních č. 13/2021 Sb., o zbraních a střelivu a byla přidaná nová kategorie A-I, již je možné definovat jako nějakou přechodnou kategorii mezi A a B. Do kategorie A-I byly zařazeny takové zbraně, u kterých došlo k úpravě ze samočinné na samonabíjecí.[56] U předchozího zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu, byly takové zbraně zařazené do kategorie B, a to nezáviselo na tom, zda byly provedeny nějaké úpravy, nebo nebyly. Do nové kategorie zbraně též patří zbraně se sklopenou pažbou, a jak to definuje zákon – *„dlouhé samonabíjecí pro střelivo se středovým zápalem původně určené ke střelbě z ramene, vybavené skládací, zasouvací*

[52] zákon č. 13/2021 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů
[53] zákon č. 555/2021 Sb., směrnice Evropského parlamentu a Rady EU o kontrole a nabývání zbraní
[54] zákon č. 13/2021 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů
[55] § 4 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů
[56] zákon č. 13/2021 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů

nebo bez použití nástrojů odnímatelnou ramenní opěrou, přičemž po jejím sklopení, zasunutí nebo odejmutí je délka zbraně menší než 600 mm a není ovlivněna její funkčnost“[57].

Předchozí novely zákona o zbraních neregulovaly oběh zásobníku, do vlastnictví bylo možné zakoupit jakýkoliv zásobník na 10, 20, 30 a více nábojů v případě dlouhé zbraně. V novele zákona o zbraních je ale už nákup takového zásobníku s kapacitou přesahující 10 nábojů v případě dlouhé zbraně, s kapacitou přesahující 20 nábojů v případě krátké zbraně povolen pouze na základě výjimky pro nadlimitní zásobník.[58]

Obrázek č. 2 Zbraně kategorie A

Zdroj: https://www.defendia.cz/kategorie-a-i--na-vyjimku-/

U předchozího zákona byly do zakázaných zbraní zařazeny doplňky jako tlumiče hluku výstřelu, zaměřovače zbraní konstruované na principu noktovizorů a laserové zaměřovače. V nové verzi zákona byly tlumiče hluku zařazeny do kategorie C, noktovizory a laserové zaměřovače se staly doplňky volného prodeje.

Pokud se jedná o zbraně kategorie A, na které není právní nárok, za určitých podmínek existuje určitá možnost nabývání zbraně do vlastnictví, a to nosit, nebo držet. Jde o možnost udělat výjimku orgánem policie. Policie může udělat výjimku na zbraň kategorie A, pokud žadatel o výjimku je držitelem zbrojního průkazu skupiny A nebo zbrojní licence skupiny A, F, G, H, I nebo J a splňuje podmínky stanovené právním předpisem.[59] Jde o důvod, pro který se uděluje výjimka – od sběratelské činnosti až po výuku a výcvik ve střelbě ze zbraní kategorie A. Tuto výjimku lze časově omezit a policie ji odejme i v případě, když pomine důvod, pro který byla udělena.

[57] § 4a zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů
[58] § 11b zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů.
[59] § 9 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů.

3.8.2.2. Zbraně kategorie B

Zbraně kategorie B–jsou takové zbraně, se kterými se setkáváme v běžném životě (pistole, revolvery, samonabíjecí pušky). V zákoně 13/2021 Sb., o zbraních a střelách, je uvedeno, že za zbraň kategorie B je možné považovat zbraň krátkou opakovací nebo samonabíjecí, dlouhé samonabíjecí či zbraně, jejichž zásobník, nábojová schránka a komora mohou dohromady pojmout více než tři náboje, a samonabíjecí zbraně, pokud mají vzhled samočinných zbraní.[60]

Obrázek č. 3 Zbraň kategorie B

Zdroj: https://www.wojoczek.com/ostre-zbrane-v-kategorii-b/

Nabývat zbraň kategorie B do vlastnictví, držet ji nebo nosit může osoba, která má zbrojní průkaz nebo zbrojní licenci příslušné kategorie a má k tomu řádný důvod. Žadatel o zbraně kategorie B podává žádost na příslušný útvar policie, pak na základě několika povolení opravňujících k vlastnictví, držení nebo nošení střelné zbraně, přičemž je nutné podotknout, že povolení k nabývání vlastnictví a držení u sebe automaticky neobsahuje povolení zbraň nosit. Nejčastějším důvodem jen mimo jiné ochrana života, zdraví nebo majetku, což je také jediná skupina, u níž nemůže dojít k pominutí řádného důvodu, a tudíž není možné, aby policie toto povolení odebrala.

3.8.2.3. Zbraně kategorie C a C-1

Zbraně kategorie C lze definovat tak, že jsou to jednoranové, nebo víceranové zbraně pro střelivo s okrajovým zápalem, jejichž celková délka se rovná, nebo je větší než 280 mm, plynové zbraně, u nichž kinetická energie střely na ústí hlavně je vyšší než 16 J,

[60] zákon č. 13/2021 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů

s výjimkou paintballových zbraní, více než dvouranových zbraní zkonstruovaných na principu perkusních zámkových systémů.[61]

Nejedná se o zbraně zakázané ani o zbraně na povolení. Jediná nutná věc pro jejich vlastnictví a držení je ohlášení nabytí vlastnictví policii. Samozřejmě je nutné také držení zbrojního průkazu příslušné skupiny, jenž pak povoluje nošení zbraně příslušné kategorie.

Obrázek č. 4 Zbraň kategorie C

Zdroj: http://forum.hunting-shop.cz/clanek/1309-zbran-kategorie-c/

Zákon č. 13/2021 Sb., o zbraních a střelivu, stanovuje, že zbraně kategorie C je možné nosit pouze po jejich registraci.[62] V § 29 od. 3) písmene c) je poukázáno na fakt, že držitel zbrojního průkazu skupiny C nesmí nosit zbraň, na kterou nebyl vydán průkaz zbraně. Stejné podmínky platí i pro kategorii A, A-I a B. Z toho vyplývá, že zbraň před její registrací není možné nosit, protože se na ni musí absolvovat školení, aby se získal průkaz zbraně.

Vyhláška o zbraních stanovila novou kategorie C-I, jež nevyžaduje zbrojní průkaz pro nákup zbraně, ale je potřeba ohlásit její nákup na příslušný útvar policie. Do nové kategorie patří znehodnocené zbraně v souladu s přímo použitelným předpisem Evropské unie č. 555/2021 Sb. které bylo zařazené do kategorie A, A-I, B nebo C, expanzní zbraně, které splňují požadavky na dovolené výrobní provedení stanovené prováděcím právním předpisem, palné zbraně určené pro náboje typu Flobert nebo elektrický zneschopňující prostředek založený na principu střelné zbraně (taser).[63] Z toho vyplývá, že některé typy zbraní, které v předchozí novele byly zařazené do kategorie D, což znamená volný prodej od 18 let, byly převedeny do nové kategorie C-I. Zbraně, které byly zakoupeny před 31. 1. 2021 jako kategorie D, v této kategorii zůstanou.

[61] § 6 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů.
[62] § 14 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů.
[63] § 6a zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů.

3.8.2.4. Zbraně kategorie D

Do **zbraní kategorie D** spadají všechny druhy zbraní, které jsou nezařazené do kategorií A, A-I, B, C a C-I. Jako příklad lze uvést historické zbraně, paintballové zbraně, kterými jsou jako plynové zbraně konstruované pro vystřelování neletální střely určené pro výcvikové, sportovní nebo rekreační účely. Patří sem znehodnocené zbraně, na které se nevztahuje přímo použitelný předpis Evropské unie a na nichž byly provedeny takové nevratné úpravy, které znemožňují jejich použití ke střelbě, zbraně, na kterých byly řezem provedeny takové úpravy, které odkrývají alespoň částečně vnitřní konstrukci zbraně a neaktivní střelivo a munici.[64]

Obrázek č. 5 Zbraň kategorie D

Zdroj: https://www.armed.cz/slovnik/zbrane-kategorie-d/

Pokud mluvíme o zbrani kategorie D, je nezbytné říct, že pro tuto zbraň byly stanoveny nejvolnější podmínky pro nabytí do vlastnictví. Stačí jenom, aby žadatel o zbraně kategorie D měl věk od 18 let a plnou způsobilost k právním úkonům. Pro zbraně kategorie D platí podmínka skrytého nošení zbraně a střílet s ní je možné jenom na střelnici. Výjimkou jsou divadelní představení, rekonstrukce historických bitev a jiné kulturní akce, při nichž se ze zbraní nevystřelují střely.[65]

3.8.3. Typy zbraní na Ukrajině

3.8.3.1. Úvod

Podle **vyhlášky Ministerstva vnitra Ukrajiny č. 622/1998** se zbraně vymezují podle typu hlavně, způsobu její funkce atd. Na rozdíl od České republiky, kde podle zákona

[64] § 7 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů.
[65] § 15 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů.

o zbraních je možné vlastnit samočinnou zbraň za splnění podmínek daných zákonem, na Ukrajině nesmí člověk za žádných podmínek nabývat do svého vlastnictví samočinné zbraně.

Pokud chce občan Ukrajiny vlastnit zbraň, nejčastěji jde o palné myslivecké zbraně.

Palné myslivecké zbraně jsou dvojího typu – s drážkovaným, nebo hladkým vývrtem hlavně. Mezi **myslivecké palné zbraně** patří: lovecké pušky, karabiny, pušky s hladkým vývrtem, pušky s hladkým vývrtem se studnovým „paradoxem“ se štěrbinami 100–140 mm na začátku, nebo na konci hlavně, lovecké pušky se studnou „supra“, kombinované pušky s hladkými a závitovými hlavněmi.[66] Běžné pravidlo pro všechny palné myslivecké zbraně – celková délka s rozloženou a pevnou pažbou musí být nejméně 800 mm.

3.8.3.2. Palná myslivecká zbraň s drážkovaným, nebo polygonálním vývrtem hlavně

Za **palné myslivecké zbraně s drážkovaným nebo polygonálním vývrtem** hlavně můžeme považovat takovou zbraň, která splňuje požadavky stanovené pro myslivecké zbraně technickými předpisy. Hlavními pravidly pro zbraň s drážkovaným nebo polygonálním vývrtem jsou délka hlavně větší než 200 mm a kapacita zásobníku do ní vloženého nepřekročí počet 10 nábojů. [67]

Aby člověk mohl vlastnit takovou zbraň, jeho věk musí být minimálně 25 let. Běžným typem takové zbraně na Ukrajině je Kališnikov, do kterých byly vneseny změny, které neumožňují z nich střelit dávkou.

---

[66] § 8, odst. 8.8.1 vyhlášky č. 622/1998 Sb., o schválení pokynu k postupu při výrobě, nákupu, skladování, účtování, přepravě a používání střelných zbraní, pneumatických zbraní, zbraní chladné a expanzní, zařízení domácí výroby pro odpalování nábojnic vybavených pryží nebo podobnými vlastnostmi nesmrtících kovových nábojů a nábojnice do nich, stejně jako munice do zbraní, hlavní částí zbraně a výbušniny, ve znění pozdějších předpisů

[67] § 8, odst. 8.8.2 vyhlášky č. 622/1998 Sb., o schválení pokynu k postupu při výrobě, nákupu, skladování, účtování, přepravě a používání střelných zbraní, pneumatických zbraní, zbraní chladné a expanzní, zařízení domácí výroby pro odpalování nábojnic vybavených pryží nebo podobnými vlastnostmi nesmrtících kovových nábojů a nábojnice do nich, stejně jako munice do zbraní, hlavní částí zbraně a výbušniny, ve znění pozdějších předpisů

Obrázek č. 6 Zbraň Kalašnikov

Zdroj: https://www.stoplusjednicka.cz/pusky-z-rodiny-zbrani-ak-pusky-pro-cely-svet-i

3.8.3.3. Palná myslivecká zbraň s hladkým vývrtem hlavně

Za **palné myslivecké zbraně s hladkým vývrtem** se považuje hlavně ta zbraň, u níž se délka hlavně stanovuje na nejméně 450 mm, a kapacita zásobníku, který byl do ní vložen, je maximálně 4 náboje. [68] Takový typ zbraně může nabýt do vlastnictví občan Ukrajiny, který splní všechny podmínky pro povolení na držení a nošení zbraně. Nezbytnou podmínkou je věk, který je stanoven na 21 let. Do takového typu zbraně jsou zařazeny všechny zbraně s přelomnou hlavní jako například broková dvojka, všechny opakovací brokovnice a mnohé další.

3.8.3.4 Sportovní zbraň

Sportovní zbraně jsou střelné zbraně, pneumatické nebo kontaktní zbraně určené k zasažení cílů během sportovního tréninku a soutěží, a to v souladu s pravidly sportovních soutěží, které jsou uznávané na Ukrajině a schválené ústředním výkonným orgánem, který zajišťuje utváření státní politiky v oblasti tělesné kultury a sportu, a to vše s přihlédnutím k návrhům příslušných ukrajinských sportovních federací a pravidlům sportovních soutěží příslušné mezinárodní sportovní federace.

Sportovní zbraně a munice k nim zakoupené za peněžní prostředky subjekty tělesné kultury a sportu jsou určeny jen pro sportovní účely, zejména pro zajišťování výcvikových

[68] § 8, odst. 8.8.2 vyhlášky č. 622/1998 Sb., o schválení pokynu k postupu při výrobě, nákupu, skladování, účtování, přepravě a používání střelných zbraní, pneumatických zbraní, zbraní chladné a expanzní, zařízení domácí výroby pro odpalování nábojnic vybavených pryží nebo podobnými vlastnostmi nesmrtících kovových nábojů a nábojnice do nich, stejně jako munice do zbraní, hlavní částí zbraně a výbušniny, ve znění pozdějších předpisů

aktivit a soutěží předmětů tělesné kultury a sportů, zajištění národních týmů Ukrajiny v praktické střelbě a jiné. [69]

Obrázek č. 7 Typický příklad sportovní zbraně

Zdroje: https://www.armyweb.cz/clanek/nova-sportovni-pistole-cz-ts-2-od-ceske-zbrojovky

3.8.3.5 Expanzní zbraň

Expanzní zbraně jsou zařízení vyrobená speciální úpravou konstrukce ručních palných zbraní ke střelbě pouze z prázdných nábojů, ze kterých nelze provést střelu s projektilem s dostatečnou úderovou schopností.

Jsou navrženy pro použití při filmování, divadelních, kostýmních a jiných kulturních akcích.

Expanzní zbraně musí být uvedeny do stavu vhodného ke střelbě pouze s expanzními náboji v továrnách nebo v dílnách na opravu zbraní, což potvrzuje příslušný výsledek. Takovou zbraň může vlastnit osoba, která je ve věku 18 let a více, a nepotřebuje na to povolení k držení a nošení zbraně. S takovou zbraní je zakázáno manipulovat na veřejných místech bez předchozího souhlasu orgánu.[70]

3.8.3.6 Pneumatická zbraň

Pneumatická zbraň je taková, která je určená pro zasažení cíle na dálku kovovým projektilem, jenž je poháněný stlačenou energií, a to buď plynem, nebo vzduchem. Mezi

---

[69] § 8, odst. 8.7 vyhlášky č. 622/1998 Sb., schválení pokynu k postupu při výrobě, nákupu, skladování, účtování, přepravě a používání střelných zbraní, pneumatických zbraní, zbraní chladné a expanzní, zařízení domácí výroby pro odpalování nábojnic vybavených pryží nebo podobnými vlastnostmi nesmrtících kovových nábojů a nábojnice do nich, stejně jako munice do zbraní, hlavní částí zbraně a výbušniny, ve znění pozdějších předpisů

[70] § 8, odst. 8.5 vyhlášky č. 622/1998 Sb., schválení pokynu k postupu při výrobě, nákupu, skladování, účtování, přepravě a používání střelných zbraní, pneumatických zbraní, zbraní chladné a expanzní, zařízení domácí výroby pro odpalování nábojnic vybavených pryží nebo podobnými vlastnostmi nesmrtících kovových nábojů a nábojnice do nich, stejně jako munice do zbraní, hlavní částí zbraně a výbušniny, ve znění pozdějších předpisů

pneumatické zbraně, které mají povolovací charakter na území Ukrajiny, patří pistole, revolvery, pušky s ráží nad 4,5 milimetru a rychlostí střely přes 100 metrů za sekundu, při níž je střela zaražena v důsledku stlačených plynů.[71]

Jako v případě expanzní zbraně musí být osoba, která nabývá do svého vlastnictví pneumatickou zbraň, podle vyhlášky č. 622 starší než 18 let.

3.8.3.7 Chladná zbraň:

Pod termínem **chladná zbraň** rozumíme předměty a zařízení, konstrukčně navržené a svými vlastnostmi vhodné k opakovanému použití s přímým působením těžkých a smrtelných poranění. Jejich působení je založeno na využití svalové síly člověka.

Podle „**Metody trestního šetření chladných zbraní a konstruktivně podobných produktů“ č. 19/3302/1999** se vymezují konkrétní technické a trestní požadavky chladné zbraně tak, že minimální délka čepele není menší než 90 mm, minimální tloušťka čepele není menší než 2,6 mm, úhel ostření čepele – ne více než 30 stupňů, minimální tvrdost čepele z uhlíkové oceli – ne méně než 50 HRC[72], minimální tvrdost čepele z korozivzdorné oceli není menší než 45 HRC. [73]

Obrázek č. 8 Příklad chladné zbraně

Zdroj: https://www.chladnezbrane.eu/clanky-a-recenze/chladne-zbrane-vse-okolo-zbrani/

V případě, že jeden z uvedených požadavků není splněn, není možné považovat takový nůž za chladnou zbraň. V některých případech se provádí průzkum od Ministerstva vnitra Ukrajiny, který zjišťuje, jestli je nůž chladnou zbraní, nebo předmětem k domácímu

[71] § 8, odst. 8.10 vyhlášky č. 622/1998 Sb., o schválení pokynu k postupu při výrobě, nákupu, skladování, účtování, přepravě a používání střelných zbraní, pneumatických zbraní, zbraní chladné a expanzní, zařízení domácí výroby pro odpalování nábojnic vybavených pryží nebo podobnými vlastnostmi nesmrtících kovových nábojů a nábojnice do nich, stejně jako munice do zbraní, hlavní částí zbraně a výbušniny, ve znění pozdějších předpisů

[72] § 3, odst. 3.2.3 metody č. 19/3302/1999 Sb., Metody trestního šetření chladných zbraní a konstruktivně podobných produktů, ve znění pozdějších předpisů

[73] § 3, odst. 3.2.4 metody č. 19/3302/1999 Sb., Metody trestního šetření chladných zbraní a konstruktivně podobných produktů, ve znění pozdějších předpisů

použití. Metoda č. 19/3302/1999 vymezuje konkrétní typy chladných zbraní, a to 3: vojenská, myslivecká a kriminální zbraň. [74]

3.8.3.8 Znehodnocená zbraň

Znehodnocená zbraň je zbraň jakéhokoli modelu, která je v souladu s požadavky příslušných norem nebo technických podmínek speciálně dodávána do továren, a to výrobců nebo do specializovaných dílen na opravu zbraní ve stavu nevhodném pro střelbu. Každá jednotka znehodnocené zbraně musí mít odpovídající výsledek o její nevratné opravě do vhodného stavu ke střelbě a přiřadit ji k určitému typu znehodnocené zbraně.[75] Každá jednotka neutralizované zbraně je označena pořadovým číslem a zkratkou typu neutralizované zbraně.

Znehodnocené zbraně jsou v závislosti na jejich účelu klasifikovány takto:

1) **Cvičné zbraně** jsou zbraně, které jsou speciálně redukovány na nevhodné ke střelbě a určené k výuce pravidel zacházení se zbraněmi (demontáž a montáž, nakládání a vykládání, provádění vojenských technik se zbraněmi) (zkratka typu – CZ).
2) **Cvičné a dělené zbraně** jsou zbraně, které jsou speciálně vyrobené jako nevhodné pro střelbu, jejichž hlavní části mají speciálně vyrobené výřezy navržené tak, aby poskytovaly přehlednost při studiu interakce částí a komponent (zkratka – CDZ);
3) **Muzejní zbraně** jsou zbraně, které jsou speciálně vyrobeny jako nevhodné ke střelbě a jsou určené výhradně k vystavení v muzeích (zkratka typu – MUZ);

4) **Modely hromadných zbraní** jsou strukturálně podobné výrobkům z palných zbraní určené ke sběru a vystavené fyzickými a právnickými osobami, které jsou speciálně vyrobeny z ručních zbraní provedením změn v designu jeho hlavních částí a mechanismů, které vylučují provedení výstřelu (zkratka – MHZ).

---

[74] § 1, odst. 1.7 metody č. 19/3302/1999 Sb., Metody trestního šetření chladných zbraní a konstruktivně podobných produktu, ve znění pozdějších předpisů

[75] § 8, odst. 8.6 vyhlášky č. 622/1998 Sb., o schválení pokynu k postupu při výrobě, nákupu, skladování, účtování, přepravě a používání střelných zbraní, pneumatických zbraní, zbraní chladné a expanzní, zařízení domácí výroby pro odpalování nábojnic vybavených pryží nebo podobnými vlastnostmi nesmrtících kovových nábojů a nábojnice do nich, stejně jako munice do zbraní, hlavní částí zbraně a výbušniny, ve znění pozdějších předpisů

3.8.3.9 Přístroje

Mezi **přístroje** patří takové pistole a revolvery tuzemské výroby, které jsou konstrukčně určeny pouze pro střelbu nábojnicemi vybavenými pryžovými nebo podobnými vlastnostmi, nesmrtícími kovovými náboji a jsou technicky nevhodné pro střelbu ostrou municí. Jejich konstrukce musí zároveň zajistit nemožnost zaměnit hlavní části bojových a sportovních střelných zbraní a znemožnit střelbu v automatickém režimu.[76]

Takové zbraně používají speciální náboje vybavené gumovými nebo podobnými kovovými plášti nesmrtícího účinku, určenými k tomu, aby z nich bylo stříleno jen ze zařízení tuzemské výroby a schválenými předepsanými způsoby k použití.

Tento typ zbraně se na Ukrajině označuje ve společnosti jako tzv. „**traumatické zbraně**“, což znamená, že při použití takové zbraně nejde o úmysl zabít člověka, ale jenom zachránit svůj život, majetek a rodiče.

Obrázek č. 9 Traumatická zbraň

Zdroj: https://www.colosus.cz/zbrane-bez-zbrojniho-prukazu-x31338

Nárok na takové zbraně má občan Ukrajiny při splnění věkové podmínky, která je stanovená na věk 21 let a více.[77] Ale ne každý občan Ukrajiny při splnění věkové podmínky má nárok na traumatické zbraně. Mezi osoby oprávněné k nákupu aktivního vybavení pro sebeobranu patří zaměstnanci soudu, strážci zákona a jejich blízcí příbuzní, dále osoby zapojené do trestního řízení, novináři a novináři na volné noze, členové

[76] § 8, odst. 8.12 vyhlášky č. 622/1998 Sb., o schválení pokynu k postupu při výrobě, nákupu, skladování, účtování, přepravě a používání střelných zbraní, pneumatických zbraní, zbraní chladné a expanzní, zařízení domácí výroby pro odpalování nábojnic vybavených pryží nebo podobnými vlastnostmi nesmrtících kovových nábojů a nábojnice do nich, stejně jako munice do zbraní, hlavní částí zbraně a výbušniny, ve znění pozdějších předpisů

[77] § 12, odst. 12.1 vyhlášky č. 622/1998 Sb., o schválení pokynu k postupu při výrobě, nákupu, skladování, účtování, přepravě a používání střelných zbraní, pneumatických zbraní, zbraní chladné a expanzní, zařízení domácí výroby pro odpalování nábojnic vybavených pryží nebo podobnými vlastnostmi nesmrtících kovových nábojů a nábojnice do nich, stejně jako munice do zbraní, hlavní částí zbraně a výbušniny, ve znění pozdějších předpisů

veřejných funkcí na ochranu veřejného pořádku a státní hranice, vojáci (kromě branců) a určité kategorie státních zaměstnanců.[78]

3.9 Použití zbraně v životě

3.9.1 Úvod

Zbraně mohou být užívány při různých činnostech a situacích. Běžnou činností, při které můžeme použít zbraň, je sport, což znamená různé soutěže na střelnici nebo na speciálních místech. Dále můžeme použít zbraně v případě sebeobrany, ochrany života, zdraví a majetku. Při použití zbraně k ochraně může dojít ke spáchání trestného činu. V trestním právu České republiky a Ukrajiny existují instituty nutné obrany a krajní nouze, kde se za určitých podmínek vylučuje možnost spáchání trestného činu. Zde je možné toto použít v možnostech, které jsou upraveny v § 32 trestního zákoníku České republiky. Tento paragraf patří k jiným okolnostem, jež vylučují protiprávnost činu a vztahuje se na lidi, kteří používají zbraně v mezích stanovených jiným právním předpisem.[79]

3.9.2 Nutná obrana

Nutná obrana spolu s krajní nouzí je velmi často diskutované téma jak v České republice, tak i na Ukrajině. Pod pojmem nutná obrana lze dle trestního zákoníku chápat čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný trestním zákonem, takže není trestným činem. Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku.[80] Právo na nutnou obranu je přirozené a nezcizitelné absolutní lidské právo. To znamená, že všechny ostatní osoby nemohou bránit občanovi v legálním výkonu práva na sebeobranu. Jinými slovy, každý občan má právo na nutnou obranu bez ohledu na možnost požádat orgány vlády nebo policie o pomoc, aby zabránily nebo zastavily zásah. Právo na sebeobranu také nesouvisí se schopností osoby vyhledat pomoc u ostatních občanů. Právo na sebeobranu je absolutní: každý má právo činit opatření k ochraně před společensky nebezpečným zásahem bez ohledu na to, zda má možnost se zásahu vyhnout (útěk, zabarikádovat dveře atd.) nebo vyhledat pomoc u státních orgánů nebo jiné.

---

[78] § 1 odst. 1.1. vyhlášky č. 379/2000 Sb., DOČASNÉ POKYNY k postupu při nákupu, skladování, účtování, používání zařízení domácí výroby pro odpalování nábojnic vybavených nesmrtící gumou nebo podobnými kovovými náboji a pro soudní úředníky, příslušníky pořádkové policie a jejich blízký příbuzný
[79] § 32 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
[80] zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Jednání spáchané ve stavu nutné obrany, pokud nebyla překročena hranice obrany, je považováno za zákonné a nemusí být důvodem k tomu, aby byla osoba postavena nejen k trestní, ale ani k občanskoprávní nebo jiné právní odpovědnosti.[81]

V běžném životě se setkáváme s častou otázkou, jakým způsobem člověk může účinně vykonat obranu vůči pachateli, aby neporušil právní předpis. Pokud nastala situace, kdy došlo k nutné obraně, provádí se vyšetřovací a operativní činnosti, aby bylo možné zjistit, zda v mezích zákona bylo využito právo na sebeobranu, nebo nikoliv. Skutečnost, že bránící se jednal v afektu vzteku, nevylučuje splnění podmínek nutné obrany podle § 29 trestního zákoníku[82]. To záleží na několika faktorech, které jsou nezbytné při prováděcí činnosti: Účel obrany, orientace (objektu) způsobující škodu, povaha činností obrany, včasnost a souhrn obrany. [83]

Účelem obrany se rozumí obrana chráněných zákonem zájmů osoby nebo jiné osoby, jakož i veřejných zájmů a zájmů státu před veřejným nebezpečným útokem. Škoda pro nutnou obranu má být způsobena pouze těm, kdo brání práva a zájmy osoby. Pokud existuje několik útočníků, obrana může způsobit poškození jednoho i každého z nich. Způsobené škody na právech a zájmech jiných osob nespadají pod označení nutné obrany.

Chování člověka, který chrání své zájmy při nutné obraně, musí být aktivní. Rozumíme to tak, že osoba může chránit svůj život při použití různých zbraní jako fyzické síly, předměty v bytovém prostorů, zařízení atd.

Vše toto je zakotveno v § 36 trestního zákoníku Ukrajiny, kde právo každého na nutnou obranu proti společensky nebezpečným zásahům je důležitou zárukou realizace ústavních ustanovení o nedotknutelnosti lidských a občanských práv a svobod, nezcizitelného práva každého na život, nedotknutelnost jeho domova a majetků, veřejných zájmů a zájmů státu.[84] Ústava Ukrajiny říká, že *„každý má právo chránit své životy a zdraví, životy a zdraví ostatních před nezákonnými zásahy*“[85]. Právo na sebeobranu je základním zákonem uznáno jako jedno ze základních lidských práv. Ustanovení trestního zákoníku Ukrajiny jsou rozvinutím a konkretizací ústavních ustanovení.

---

[81] VÍT, Michal. *Právní aspekty sebeobrany* [online]. [cit. 2022-10-01]. Dostupné z: https://is.muni.cz/do/rect/el/estud/fsps/ps11/sebeob/web/pages/pravni_aspekty.html
[82] usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 2. 2009, sp. zn. 6 Tdo 1347/2008
[83] § 29 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
[84] § 36 trestní zákoník Ukrajiny
[85] § 27 zákon č. 254k/96 Sb. Ústava Ukrajiny.

Pojem **nutná obrana na Ukrajině** a přítomnost osoby v takovém stavu je poměrně obtížné stanovit, přestože zákon, konkrétně § 36 trestního zákoníku Ukrajiny, tento pojem poměrně jasně definuje. Přesto v případě situace, kdy člověk chrání svůj život vůči útočníkovi, klasifikuje soud ve většině případů obránce jako útočníka a útočníka jako oběť trestného činu. Takové tvrzení lze najít v rozsudku Nejvyššího soudu Ukrajiny č. 753/9335/17 z 08.08.2021: *„Posouzení svědectví obviněného PERSON_1 zčásti, že se dívek zastal a jednalo se o nutnou obranu, protože oběť byla agresivní a první chtěla udeřit, soud kriticky hodnotí a považuje za jeho zvolenou pozici obhajoby, aby se vyhnul odpovědnosti a trest za trestný čin. Argumenty obhajoby k vyvrácení obvinění, nesprávná kvalifikace, soud shledává vinným a směřuje k vyhýbání se odpovědnosti obviněného PERSON_1.“*[86]

„Následně u analyzování shromážděných důkazů v jejich úplnosti soud zjistil, že PERSON_1 se svým úmyslným jednáním dopustil těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti, tj. trestného činu podle § 128 trestního zákoníku Ukrajiny.“ [87]

Trestní zákoník České republiky definuje pojem nutná obrana v § 29:

- *Odst. 1) Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný trestním zákonem, není trestným činem.*
- *Odst. 2) Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku.*

Z uvedeného vyplývá, že musí dojít k odvrácení hrozícího nebo trvajícího útoku na zájem chráněný trestním zákoníkem a dále že obrana nesmí být zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku. Pod pojmem ***Přímo hrozící útokem*** rozumíme situace, kdy je možné očekávat, že k útoku vzápětí nepochybně dojde.

Zájem chráněný trestním zákoníkem vymezuje objekt trestného činu, společenský vztah, zájem nebo hodnotu, jejíž ochrana je zajištěna prostřednictvím trestního zákoníku. Bránit lze chráněné zájmy, vlastní a zájmy jiného.

V odstavci 1 jsou vymezeny podmínky, při kterých je jednání možno kvalifikovat jako nutnou obranu. Oproti tomu odstavec 2 vymezuje negativní podmínky, při jejichž naplnění se o nutnou obranu nejedná. Přiměřenost obrany proti útoku je třeba posuzovat podle míry intenzity toho kterého jednání (obrany a útoku) a podle závažnosti škod hrozících z útoku

[86] rozsudek Nejvyššího soudu Ukrajiny ze 08.08.2021, sp. zn. 753/9335/17.
[87] rozsudek Nejvyššího soudu Ukrajiny ze 08.08.2021, sp. zn. 753/9335/17.

a způsobených obranou (proporcionalita). Z toho vyplývá, že úspěšná obrana musí být svým způsobem intenzivnější než podniknutý útok. Pokud mluvíme o přiměřenosti, či nepřiměřenosti, o tom rozhoduje státní zástupce nebo soudce na základě vlastní úvahy. O vybočení z mezí nutné obrany (polehčující okolnosti dle § 41 písm. g) se jedná v případě:

1. Obrana byla zcela zřejmě nepřiměřená způsobu útoku, ať již ve své intenzitě, nebo ve způsobené škodě (exces intenzivní).

2. Obrana neproběhla současně s útokem, neboť byla předčasná nebo pokračovala po skončení útoku (exces extenzivní).[88]

Z judikatury lze nahlédnout k nálezu Ústavního soudu IV. ÚS 433/02, kde odsouzený vybočil z mezí nutné obrany v excesu intenzivním. Intenzita obrany, má-li být způsobilá odvrátit útok, může být zásadně silnější než intenzita útoku. Obrana však nesmí být zcela zjevně přehnaně silnější, než je třeba k odvracení útoku. V daném případě s ohledem na charakter použité zbraně, četnost způsobených ran a jejich intenzitu je zřejmé, že obrana odsouzeného byla zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku. [89]

Obr. 10: Meze nutné obrany

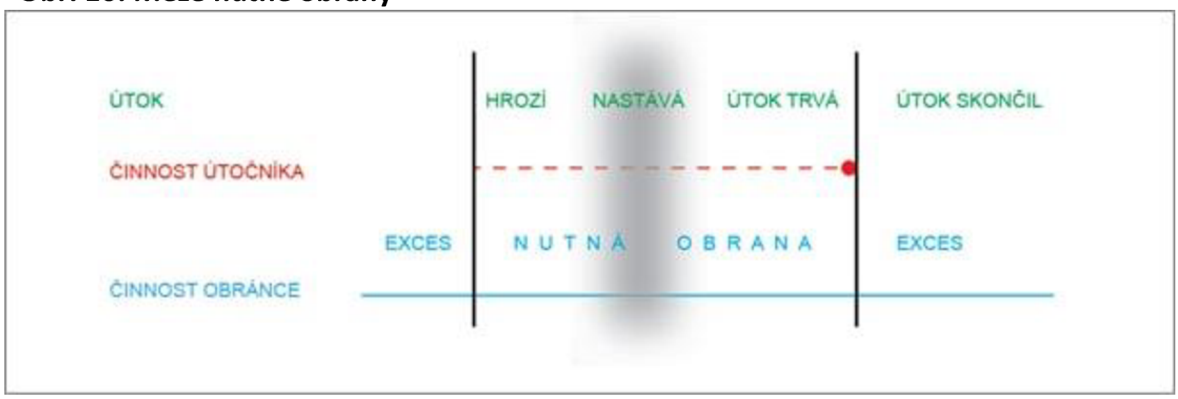

ZDROJ:
https://is.muni.cz/do/rect/el/estud/fsps/ps11/sebeob/web/pages/pravni_aspekty.html

Zelená barva označuje průběh útoku v čase, červená činnost útočníka a modrá činnost obránce. Dvě svislé černé čáry představují meze nutné obrany. Činnost obránce (nutná obrana) může probíhat pouze v těchto mezích.

[88] § 41 písm. g zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
[89] nález Ústavního soudu (III. senátu) ze dne 1. dubna 2004 sp. zn. IV. ÚS 433/02

3.9.3 Krajní nouze

Krajní nouze je dána vedle nutné obrany jako druhá okolnost, která vylučuje protiprávnost. Trestní zákoník chápe krajní nouzi jako čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému trestním zákonem. Není tedy trestným činem. Nejde o krajní nouzi, jestliže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak, anebo způsobený následek je zřejmě stejně závažný, nebo ještě závažnější než ten, který hrozil, anebo byl ten, komu nebezpečí hrozilo, povinen je snášet.[90] Odlišnost těchto dvou pojmů spočívá v tom, že dojde k **principu subsidiarity a proporcionality**. Pod prvním principem rozumíme to, že nebezpečí není možné odvrátit jiným způsobem než za daných okolnosti. Druhý pojem můžeme pochopit jako požadavek, aby nebyly způsobeny při odvracení nebezpečí následky stejné, nebo dokonce závažnější než ten, který hrozil.

Podle § 39 trestního zákoníku Ukrajiny je krajní nouze vymezena jako:

„Není to trestný čin, který by způsobil poškození zájmů donucování práva ve stavu krajní nouze, to znamená, že eliminuje nebezpečí, které přímo ohrožuje osobu nebo chráněné zákonem zájmy této osoby nebo jiných osob, jakož i veřejné zájmy nebo zájmy státu, pokud by toto nebezpečí v této situaci nebylo možné odstranit jinými prostředky, a pokud nedošlo k nadměrnému omezení krajní nouze.“[91]

V českém trestním zákoníku je krajní nouze definovaná v §28:

- *Odst. 1) Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému trestním zákonem, není trestným činem.*
- *Odst. 2) Nejde o krajní nouzi, jestliže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak, anebo způsobený následek je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil, anebo byl ten, komu nebezpečí hrozilo, povinen je snášet.*[92]

Nebezpečí vyvolávající stav krajní nouze je existence možnosti narušení společenských vztahů, zájmů nebo hodnot, které jsou chráněny trestním zákonem. Takové nebezpečí může být vyvoláno přírodními silami, lidskou činností nebo jejich kombinací. Za nebezpečí odůvodňující stav krajní nouze byl v minulosti posuzován i útok nepříčetné osoby, dítěte nebo osoby jednající ve skutkovém omylu, přičemž se vyžadovalo splnění

[90] zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
[91] § 39 trestní zákoník Ukrajiny
[92] § 28 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

podmínky subsidiarity, připouštělo se však analogicky způsobení újmy, jakou je dovoleno způsobit v nutné obraně. Současná teorie i aplikační praxe se přiklonila k posouzení takovýchto případů podle ustanovení o nutné obraně.
Nebezpečí musí hrozit přímo bezprostředně, a to jak z hlediska časového, tak i věcného.

3.10 Závěr – Srovnávací analýza legislativy

Minimální požadavky Evropské unie na zbraňové právní úpravy jednotlivých členských států jsou pro všechny členské státy stejné. Směrnice č. 2021/555 o kontrole nabývání a držení zbraní se vztahuje též na Českou republiku a stát musel svou zbraňovou úpravu upravit odpovídajícím způsobem. Česká zbraňová právní úprava je jednou z nejliberálnějších v Evropě. To je možné vidět na poslední novele zákona o zbraních č. 13/2021 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů, kde jsou zakázány doplňky jako například tlumiče hluku, které byly vyřazeny z kategorie A a následně zařazeny do kategorie C.[93] Na druhou stranu s každou novelizací zákona o zbraních se zvýšila kontrola státu nad počty zbraní a doplňků k nim. Jde o to, že poslední novela zákona o zbraních v České republice zahrnuje v sobě dvě nové kategorie, co posilují kontrolu nad zbraněmi před určitým datem výroby a nad zásobníky, které oproti předchozí novele nebyly regulované. Stát se snaží posílit kontrolu, což je z jedné strany přínosem pro občany, aby nedošlo k teroristickým útokům jako například v roce 2015 v Paříži. Nezbytné je říct, že novelizace zákona o zbraních v České republice je také vyvolávána kontrolou zbraní v Evropské unii, která omezuje přístup občanů ke zbraním. Počet registrovaných zbraní v roce 2021 byl stanoven na 959 950 kusů, což znamená velký zájem obyvatelstva o zbraně jako předmět sebeobrany.[94] Registrované zbraně přibývaly nejrychleji od roku 2014, a to také v důsledku legalizace tlumičů a zbraňové amnestie. Samotná novela zákona o zbraních přinesla velmi zásadní změny kategorií zbraní. Došlo jak k zavedení nových kategorií, tak i k přeřazení některých typů zbraní. Například „hlukomety" (expanzní kulomety nedovoleného výrobního provedení) již nejsou zařazeny v kategorii A. Stejně tak z ní vypadly tlumiče a noktovizory.

[93] zákon č. 13/2021 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů)
[94] Zbraňové statistiky 2021: Pokračuje setrvalý nárůst držitelů i počtu zbraní, novela zákona neměla zásadní dopad, 2021 Zdroj: https://zbrojnice.com/2022/01/03/zbranove-statistiky-2021-pokracuje-setrvaly-narust-drzitelu-i-poctu-zbrani-novela-zakona-nemela-zasadni-dopad/

Oproti tomu, jak už bylo řečeno, na Ukrajině neexistuje zákon o zbraních, který by upravoval držení a nošení zbraně. Hlavními právními předpisy, které řídí jejich nabytí do vlastnictví, držení a nošení zbraně, jsou na Ukrajině vyhlášky **Ministerstva vnitra Ukrajiny.** Hlavním tématem diskusí na Ukrajině ve sféře zbraní je přijetí **zákona o zbraních a legalizace krátké palné zbraně.** V roce 2020 byly předloženy dva návrhy zákona o zbraních na Ukrajině – **Návrh zákona pro oběh civilní palné zbraně a střelných nábojů** č. 4335/2020 a **Návrh zákona o zbraních a střelných nábojích** č.4335-1/2020, které byly zamítnuty. O návrhu a přijetí zákona o zbraních bylo dost debat v Parlamentu Ukrajiny a hlavními důvody k jeho nepřijetí byly nedostatky v paragrafech, které se týkaly krátké palné zbraně a možného zvýšení počtu spáchaných trestných činů se zbraněmi, respektive s krátkou palnou zbraní nebo automatickou zbraní.[95] Nezbytné je říct to, že dva návrhy zákona o zbraních na Ukrajině obsahovaly chybné záležitosti v paragrafech o zdravotní způsobilosti, které nebyly vysvětleny. Šlo o případy, kdy se žadatel musí podrobit dodatečnému lékařskému vyšetření nebo kdy žadatel nemá nárok na nabytí zbraně do vlastnictví kvůli psychickým postižením.[96] Oba návrhy zákona o zbraních na Ukrajině neobsahovaly zvláštní paragrafy o použití zbraní za účelem sebeobrany, což se stalo velkým tématem a diskusí o tom, jak člověk musí bránit své zájmy. V praxi, pokud se člověk snaží zachránit své osobní zájmy nebo zájmy jiných lidi, totiž ve většině případů klasifikují daného člověka jako **útočníka**. Oproti tomu legislativa České republiky zahrnuje sebeobranu člověka s použitím palné zbraně, což bylo přijato v roce 2021.[97] Problém použití zbraně za účelem sebeobrany byl zahrnut v návrhu zákona o zbraních na Ukrajině č. 5708-1/2021 Sb., **o právu na sebeobranu a držení civilních střelných zbraní**, který byl také odmítnut z důvodů možného růstu kriminality s použitím krátké palné zbraně[98], ale byl více zaměřen na evropskou směrnici č. 555/2021. Na rozdíl od toho, návrh zákonu o zbraních na Ukrajině č. 5708/2021 Sb., **o právu na civilní střelné zbraně**, který neobsahoval zvláštní paragrafy o sebeobraně s použitím střelných zbraní, ale s opravou chyb a nedostatků minulých projektů zákona o zbraních na Ukrajině nebyl odmítnut a odevzdán na přepracování, což znamená, že stát netoleruje použití palné zbraně za účelem sebeobrany.[99] Z výše uvedeného pak ještě vyplývá, že ukrajinští politici chtějí

[95] protokol Parlamentu Ukrajiny č. 55/2021 od 20.01.2021
[96] protokol Parlamentu Ukrajiny č. 55/2021 od 20.01.2021
[97] zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod
[98] protokol Parlamentu Ukrajiny č. 91/2021 od 08.12.2021
[99] protokol Parlamentu Ukrajiny č. 91/2021 od 08.12.2021

co nejvíce omezit přístup občanů k palným zbraním a omezit jejich právo na sebeobranu se zbraní.

V porovnání se zbraňovou legislativou Ukrajiny je Česká republika více zaměřena na legislativní úpravu Evropské unie a s každou legislativní úpravou neomezuje přístup občana k palným zbraním, jestli občan splní podmínky stanovené prováděcím právním předpisem. V České republice dne 9. 4. 2002 nabyl **platnosti zákon č. 119/2002 Sb.**, o střelných zbraních a střelivu (dále jen zákon o zbraních), kterým se ruší zákon č. 288/1995 Sb. Na základě toho byl i následně zrušen zákon č. 13/1998 Sb. Toto bylo provedeno na základě zrušovacího ustanovení § 83.[100] Přistoupení k Evropské unii vyžadovalo nový zákon v souladu s evropskou směrnicí o střelných zbraních, která byla přijata v roce 2002. Zákon o zbraních, který je účinný od 1. 1. 2003, na jedné straně zavedl do procesu vydávání licencí a nákupu střelných zbraní více byrokracie nařízené Evropskou unií, ale zároveň zjednodušil některá dřívější omezení (např. nově mohou být k dispozici nejen pistole a revolvery pro účely sebeobrany, ale jakýkoli druh střelné zbraně).

Následně však musel být upraven tento zákon přijatý z roku 2002 a jednotlivé změny byly začleněny do zákona č. 13/2021. Hlavními změnami v tomto zákoně bylo zavedení nových kategorií zbraní od A-I, jako jsou například samonabíjecí krátké zbraně pro střelivo se středovým zápalem se zásobníkem na více než 20 nábojů či samonabíjecí zbraně vzniklé úpravou samočinné zbraně. Dalšími změnami v tomto zákoně je zavedení nových skupin regulovaných předmětů, čímž chápeme nadlimitní zásobníky, zavedení nových kategorií zbraní C-I, kde jsou vyjmenovány nejrůznější zbraně a nová pravidla. Tlumiče hluku výstřelu určené pro použití s palnou zbraní jsou nově zařazeny mezi zbraně kategorie C, noktovizory již nepatří mezi doplňky zbraní podléhající režimu zákona o zbraních. Další podstatné změny jsou ty, kdy historické zbraně jsou nadále považovány za zbraně kategorie D. Kromě střelných zbraní vyrobených do 31. prosince 1890 se za historické zbraně nově považují rovněž jednoranové nebo dvouranové palné zbraně, které byly zkonstruovány do 31. prosince 1890 a jejichž konstrukce je založena na principech doutnákových, kolečkových, křesadlových nebo perkusních zámkových systémů, či jehlovky, které byly zkonstruovány do 31. prosince 1880.

[100] Zákon o zbraních – § 83 [online]. [cit. 2022-09-14]. Dostupné z: https://www.pracepropravniky.cz/zakony/zakon-o-zbranich/paragraf-83/

V neposlední řadě to jsou změny týkající se toho, kdy za hlavní části zbraně se již považují například nosič závorníku a závorník, horní a dolní část děleného pouzdra závěru či tlumič hluku výstřelu. Poslední změnou je to, že ničení zbraní kategorie A, A-I, B, C nebo C-I bude možné jen formou **úředního ničení zbraně**, což znamená, že zbraň se k úřednímu zničení předává skrze příslušný útvar Policie České republiky. Následné úřední zničení je prováděno státem.[101]

[101] Strana 1/10 Novela zákona o zbraních účinná od 30. ledna 2021 – hlavní novinky pro podnikatele v oboru zbraní a střeliva – [online]. 2021, 30. 1. 2021 [cit. 2022-09-14]. Dostupné z: file:///C:/Users/Dell/Downloads/Shrnuti_zmen_po_30-01-2021_z_pohledu_podnikatele_v_oboru_zbrani_a_streliva_-_20210129.pdf

4 Praktická část

Praktická část této práce pojednává nejdříve o návrhu na zlepšení právní úpravy držení zbraně na Ukrajině. Jak už bylo zmíněno, na Ukrajině není zákon o zbraních a bylo by na místě, aby byl na Ukrajině schválen zákon o zbraních, jenž by zlepšil právní úpravu z administrativního hlediska, držení zbraně ve vlastnictví a oprávněného použití zbraně za účelem sebeobrany. Další část této praktické části je věnována analýze výsledků dotazníkového šetření o zbraních, které bylo provedeno mezi občany České republiky a Ukrajiny, kteří mají ve svém vlastnictví zbraň a kteří ji nevlastní. Závěr praktické části je věnován řízeným rozhovorům s pracovníky Policie České republiky a Národní policie Ukrajiny.

4.1 Vlastní návrh

Na počátku představení návrhu zákona o zbraních je důležité zmínit, že současná právní úprava týkající se zbraní je dost zastaralá a možným řešením tohoto problému je přijetí a schválení jediného zákona o zbraních, o kterém v současné době probíhají diskuse. Jak už bylo zmíněno v kapitole 3.10, na přepracování byl odevzdán návrh zákona o zbraních č. 5708/2021 Sb., **o právu na civilní střelné zbraně**, kde na rozdíl od normativního právního aktu, který upravuje držení a nošení zbraně, vymezuje kategorie zbraně podle typu: „Na *Ukrajině jsou civilní střelné zbraně rozděleny do následujících kategorií:*

- *A – automatické střelné zbraně;*
- *B – střelné zbraně s krátkou hladkou hlavní (traumatické);*
- *C – střelné zbraně s krátkou hlavní (s výjimkou krátkých traumatických zbraní s hladkou hlavní);*
- *D – dlouhé palné zbraně s hladkou hlavní;*
- *E – dlouhé palné zbraně s drážkovanou hlavní a kombinované palné zbraně.* “[102]

Pneumatické a znehodnocené zbraně nespadají do kategorie zbraní podle § 6 tohoto návrhu zákona, což je přínosem pro legislativní úpravu a vymezení pojmu **konstrukčně podobné výrobky střelných zbraní.**

Zvláštní paragrafy podrobně obsahují postupy k nabytí zbraní do vlastnictví, o lékařském vyšetření a též obsahují konkrétní vysvětlení pojmu „**krátké palné zbraně“**.

[102] § 5 odst. 1 projektu ukrajinského zákona o zbraních č. 5708/2021 Sb., o právu na civilní střelné zbraně

Může tak nastat otázka, jaká by se mohla zvýšit efektivita právní úpravy týkající se držení zbraně na Ukrajině. Mohlo by se jednat o posouzení obrany člověka se zbraní v kontextu práva na ochranu života, protože na ukrajinském území dosud nelegalizované krátké palné zbraně a tzv. přístroje neboli traumatické zbraně nemůžeme považovat za krátkou palnou zbraň. Při použití jakékoliv zbraně za účelem sebeobrany dostává ve většině případů trest obránce. Pokud by byl přijat zákon o zbraních na Ukrajině, jenž by obsahoval paragrafy o sebeobraně s použitím střelných zbraní, počet spáchaných trestných činů s použitím palné zbraně by se nejspíše snížil. Lze také říct, že občané Ukrajiny, kteří mají ve svém vlastnictví palnou zbraň a setkali se se situací, kdy byla možnost ji použít za účelem obrany či záchrany svého života, nepoužili ji nebo ji pouze útočníkovi demonstrovali z obavy, že by mohli být klasifikováni jako útočník. Starý systém, jenž zůstal stejný jako za éry Sovětského svazu, tak funguje dodnes. Kvůli tomuto faktu obyvatelstvo Ukrajiny, které nevlastní zbraň, ve většině případů negativně reaguje na sebeobranu s použitím zbraně s argumentem, že pokud bude úplná legalizace zbraní, dojde na území Ukrajiny k anarchii.

Proti legalizaci krátkých palných zbraní vyslovil svůj názor bývalý ředitel Národní policie Ukrajiny generál policie Serhii Knyazev: *„U nás se schyluje k válce, kvůli tomu bych neriskoval globálně reformovat danou legislativu. Až by válka skončila, tak by společnost vychladla. V ten moment by se mohly přijmout patřičné změny.“*[103]

Je důležité, aby v případě použití zbraně za účelem sebeobrany byl přehled všech faktorů, při kterých byla použita.

Avšak nejlepším příkladem zbraňové legislativy v tomto případě je česká legislativa, která se orientuje na zákony Evropské unie a otevírá přístup ke zbraním těm lidem, kteří opravdu o ně mají zájem.

Avšak v současné době to není vůbec na pořadu dne. V současnosti se Ukrajina nachází ve válečném stavu s Ruskem a jakékoliv legislativní návrhy na držení zbraní tak většinou přicházejí mimo vnímání války. Avšak na počátku války i během ní došlo k mnoha

[103] CURRENT ISSUES OF COMBATING CRIME: NATIONAL AND INTERNATIONAL EXPERIENCE Theses of the International scientific and practical conference (March 17, 2017, the Dnipropetrovs'k State University of Internal Affairs), Lira LTD, 2016, p. 1

legislativním návrhům, které mohou vzbuzovat kontroverze, avšak vzhledem k dané situaci to lze i částečně pochopit.[104]

Ukrajinský parlament schválil den před ruskou invazí na Ukrajině zákon, který umožňuje občanům nosit na veřejnosti střelné zbraně spolu s uzákoněním výjimečného stavu poté, co ruský prezident Vladimir Putin nařídil vojákům útok na východ Ukrajiny.

Dříve bylo ukrajinským občanům zakázáno nosit zbraně mimo své domovy. Nyní je záměrem parlamentu liberalizovat vlastnictví zbraní občany. Schválení zákona následovalo po vyhlášení výjimečného stavu na Ukrajině.

Ukrajinci nakupovali zbraně, střelivo a odstřelovací pušky na obranu před možnou ruskou invazí. Většina Ukrajinců, a to včetně chlapců i dívek, se učí střílet ve škole. Odhaduje se, že asi 400 000 lidí má bojové zkušenosti. Hrozba útoku na Ukrajinu v posledních dnech před válkou vyvolala nebývalý nápor na nákup zbraní. Obchody se zbraněmi vyprodaly některé zbraně, jako jsou útočné pušky AR-10 a AR-15.[105]

Následně během válečného stavu dochází k mnohým změnám ve vlastnictví zbraně, které reagují na okolnosti války s Ruskem. V březnu letošního roku ukrajinský prezident Volodimir Zelenskyj podepsal zákon, který umožňuje civilistům, cizím občanům a osobám bez státní příslušnosti používat ruční zbraně v rámci svého národního odporu vůči Rusku. Občané se mohou podílet na odražení a odrazení ruské ozbrojené agrese a přijímat střelné zbraně a střelivo v souladu s postupem a požadavky stanovenými ukrajinským ministerstvem vnitra. Zákon stanovil, že civilisté budou muset zbraně a nepoužitou munici odevzdat národní policii deset dní po zrušení stanného práva.[106] Ukrajinští občané mají navíc možnost podílet se na odrážení a zastrašování ozbrojené agrese ze strany Ruské federace nebo jiných států pomocí vlastních zbraní.

Úplná legalizace zbraní je dnes v rámci Ukrajiny extrémně nebezpečná. Bohužel v tomto můžeme vidět příklady katastrofálních následků v jiných částech světa, např. ve Spojených státech. Zbraně s sebou kromě hromadné střelby přinášejí další rizika, mezi něž patří

---

[104] *Ukraine MPs vote to give permission for civilians to carry firearms* [online]. 2022, 23. 2. 2022 [cit. 2022-10-01]. Dostupné z: https://www.reuters.com/world/europe/ukraine-mps-vote-give-permission-civilians-carry-firearms-2022-02-23/

[105] HARDING, Luke. *Business brisk at Kyiv gun shops as Ukrainians rush to buy arms* [online]. 2022, 23. 2. 2022 [cit. 2022-10-01]. Dostupné z: https://www.theguardian.com/world/2022/feb/23/business-brisk-at-kyiv-gun-shops-as-ukrainians-rush-to-buy-arms

[106] Ukrainian leader signs law allowing civilians to use weapons during martial law. *Tass.com* [online]. 2022, 10. 3. 2022 [cit. 2022-10-01]. Dostupné z: https://tass.com/world/1419543

zvýšená pravděpodobnost překročení hranice sebeobrany, a tedy ztížení dokazování sebeobrany u soudu. Kvůli korupci může být umožněn přístup ke zbraním lidem, kteří nesplňují zákonné požadavky. Samozřejmě existuje i zvýšené nebezpečí použití dostupných zbraní ve vysoce emocionálním stavu, například v domácí hádce.

Je ironií, že těsně před začátkem války na Ukrajině – 23. února schválila Nejvyšší rada v prvním čtení návrh zákona o civilních zbrojních povoleních. Zabývá se otázkami, jako jsou typy zbraní podléhající povolení, vytvoření jednotného registru zbraní a jeho vedení ministerstvem vnitra atd. Střelné zbraně s krátkou hlavní lze v současné době poskytovat pouze armádě, policii, státním zástupcům, bezpečnostní službě a ozbrojené stráži. Návrh zákona navrhoval rozšířit tento seznam, tudíž jasněji regulovat oběh zbraní a aktualizovat zastaralá ustanovení v této otázce.[107]

Souběžně s tím byl Nejvyšší radě předložen další návrh zákona, který navrhoval za určitých podmínek (bez trestního rejstříku, zdravotní kontraindikace, výcvik) vlastnit zbraně pro sebeobranu civilistům od 25 let, ale příslušný výbor Nejvyšší rady jej zamítl. [108]

Nejvyšší ukrajinský představitel policejních orgánů prosazoval uvolnění omezení zbraní, protože ruský útok na zemi posouvá sentiment směrem k větší otevřenosti vůči civilnímu držení střelných zbraní.

Ministr vnitra Denys Monastyrsky řekl, že ruská válka ukázala, že desítky tisíc zbraní, včetně útočných, které vláda distribuovala pro národní obranu, jsou důkazem toho, že ukrajinští občané umí zacházet se zbraněmi. Na tomto poli to vyvolalo debatu o nákupu a používání střelných zbraní v zemi, která v současnosti zakazuje civilní vlastnictví většiny zbraní s výjimkou loveckých pušek. Jak ruská invaze vstupovala do více než půlročního tempa, daň na životech a infrastruktuře přitvrdila postoje k držení zbraní, i když značný počet Ukrajinců v nich stále vidí rizika spojená s proliferací.[109]

Právní otevřenost ručním zbraním by byla preventivním opatřením při očekávání prudkého nárůstu zločinnosti, až by válka skončila na Ukrajině zaplavené zbraněmi. Tento krok by

---

[107] CODREA, David. EXCLUSIVE: Ukrainian Territorial Defense Ordered to Turn in Arms 'for Storage' Purposes. *Firearmsnews.com* [online]. 2022, [cit. 2022-10-01]. Dostupné z: https://www.firearmsnews.com/editorial/ukrainian-territorial-defense-turn-in-arms/460063

[108] CODREA, David. EXCLUSIVE: Ukrainian Territorial Defense Ordered to Turn in Arms 'for Storage' Purposes. *Firearmsnews.com* [online]. 2022, [cit. 2022-10-01]. Dostupné z: https://www.firearmsnews.com/editorial/ukrainian-territorial-defense-turn-in-arms/460063

[109] FREE, Anya. *How Ukraine is adapting the ancient practice of trophy displays for modern propaganda* [online]. 2022, 9. 9. 2022 [cit. 2022-10-01]. Dostupné z: https://news.yahoo.com/ukraine-adapting-ancient-practice-trophy-123417284.html

narážel na realitu milionů neregistrovaných zbraní v zemi, zejména od doby, kdy po ruské anexi Krymu v roce 2014 začaly boje v oblasti Donbasu na východě Ukrajiny.

Ministr, který má na starosti ukrajinské policejní síly, by chtěl nová pravidla jako součást legislativy, která byla připravena již před válkou. Zde je patrný optimismus, jelikož návrh může být dokončen do několika měsíců. Vládnoucí strana prezidenta Volodymyra Zelenského se zavázala schválit zákon o střelných zbraních před jeho volbami v roce 2019. Pro ochranu svých domovů by civilistům mělo být dovoleno používat zbraně.

Tato iniciativa by však narážela na varování Interpolu a donucovacího orgánu Evropské unie Europol, které varují, že záplava zbraní na Ukrajině se může dostat do nesprávných rukou. Tato situace by se dala přirovnat k situaci v době balkánských válek před třemi desetiletími, které po skončení bojů zanechaly za sebou přebytek zbraní.[110]

Na druhou stranu by problémy mohly nastat i kvůli tomu, že by zbraň nebyla registrována a samotná skutečnost účtování by nutila jejího majitele k nějaké sebekontrole. To však nevylučuje pravděpodobnost, že dojde například k hromadným popravám civilistů, k nimž ve Spojených státech pravidelně dochází a které by byly prakticky nemožné, pokud by většina obyvatelstva neměla přístup ke zbraním. Získat vlastní zbraně mohou občané Ukrajiny, cizinci a osoby bez státní příslušnosti trvale pobývající v zemi.[111] Průkaz držitele zbraně nebudou mít k dispozici občané, kteří mají zdravotní kontraindikace, záznam v trestním rejstříku nebo kteří z rozhodnutí soudu nemají právo vlastnit střelné zbraně. Osvědčení držitele zbraně bude vydáváno poprvé na 3 roky, dále pak na 5 let.

Navrhuje se také stanovit 5 kategorií civilních střelných zbraní:

1) **Kategorie A** – automatické střelné zbraně, které mohou vlastnit právnické osoby, mající oprávnění k provozování střelnic, k výrobě civilních střelných zbraní a střeliva pro ně, nejvýše však v množství pěti kusů od jednoho vzoru. Jednotlivci si takové zbraně nebudou moci koupit.
2) **Kategorie B** – střelné zbraně s krátkou hladkou hlavní, jež mohou získat pouze osoby, jejichž činnost je spojena s ohrožením života a zdraví: soudci, státní zástupci,

---

[110] *Europol statement on the cooperation with Ukraine* [online]. 2022, 22. 7. 2022 [cit. 2022-10-01]. Dostupné z: https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/europol-statement-cooperation-ukraine

[111] FREE, Anya. How *Ukraine is adapting the ancient practice of trophy displays for modern propaganda* [online]. 2022, 9. 9. 2022 [cit. 2022-10-01]. Dostupné z: https://news.yahoo.com/ukraine-adapting-ancient-practice-trophy-123417284.html

policisté, soukromí vymahači, soukromí detektivové, notáři, advokáti, novináři atd., ostatní takové právo mít nebudou.[112]

3) **Kategorie C** – krátké střelné zbraně, které budou mít k dispozici sportovci starší 18 let, kteří se alespoň 2× ročně zúčastnili celoukrajinských nebo mezinárodních soutěží v rámci národních týmů Ukrajiny a mají titul alespoň mistra sportu ve sportu, jehož pravidla sportovních soutěží stanoví použití sportovních střelných zbraní.
4) **Kategorie D** – dlouhohlavňové zbraně, které mohou získat občané starší 18 let, kteří prošli speciálním výcvikem.
5) **Kategorie E** – dlouhohlavňové kulové a kombinované zbraně, které budou k dispozici občanům starším 25 let, kteří nebyli více než dvakrát předáni správní odpovědnosti za porušení pravidel pro skladování, nošení nebo přepravu prémiových, palných zbraní, ostří nebo pneumatických zbraní.

Vzhledem k současné situaci na Ukrajině by tyto návrhy ke zlepšení držení zbraně mohly být dobrým základem k tomu, aby ukrajinské právní předpisy mohly být více na úrovni evropské než té ruské. Patrně k tomu dojde, jelikož vztahy mezi Ukrajinou a Ruskem jsou na dost chladném bodě, tudíž po válce bude vše, co bylo v rámci ruského či ještě sovětského stylu, nahrazeno západním a evropským.

4.2 Dotazníkové setření

Do daného výzkumu byli vybráni jako respondenti osoby – které mají ve svém vlastnictví zbraň, ale také ty, které ji nevlastní. Jedná se o různé kategorie lidí, jako jsou obyčejní obyvatelé, příslušníci policie, úředníci a civilní střelci. Dotazníkové šetření bylo provedeno na území České republiky a Ukrajiny.

Cílem dotazníkového šetření bylo zjištění vztahu lidí ke zbraním, zbraňové legislativě v její současné podobě a potřeby změny zákona.

Z obou států bylo vybráno 100 respondentů, tudíž celkem 200 respondentů ve věku od 18 do 55 let. Všechny dotazníky byly anonymní, takže všechny podmínky ochrany GDPR a etické zásady byly dodrženy.

---

[112] ANTONENKO, Eva. *Ukrainians are being prepared for the legalization of weapons: the Ministry of Internal Affairs said that everyone should have firearms for protection* [online]. 2022, 3. 6. 2022 [cit. 2022-10-01]. Dostupné z: https://klymenko-time.com/en/novosti/ukrainczev-gotovyat-k-legalizaczii-oruzhiya-v-mvd-zayavili-chto-ognestrely-dolzhny-byt-u-vseh-dlya-zashhity/

Šlo o dotazníky s uzavřenými otázkami. Volitelné komentáře nebo popisné odpovědi se v dotazníku nevyskytovaly. U obou skupin respondentů, ukrajinských a českých, byla 100% návratnost, tento výsledek byl získán, protože respondentům byla oznámena pravidla zpracování dotazníků, přičemž jednou z podmínek bylo odpovědět na všechny otázky. Jednou z cílových skupin respondentů byli stávající vojáci a příslušníky Ozbrojených sil Ukrajiny, příslušníky Národní Policie Ukrajiny a pracovníky Integrovaného záchranného systémů České republiky všech věkových skupin. Před vyplňováním dotazníky byly předloženy ke kontrole důstojníkům složek obou států, aby věděli, jaké otázky budou položeny. Zvláštní skupinou byli důstojníci ukrajinské policie v hodnostech lejtnanta (ekvivalent hodnosti v České republice poručík), kapitána, majora a podplukovníka věkem od 27 do 55 let. Ostatní respondenti představovali skupiny civilistů a studentů vysokých škol České republiky a Ukrajiny. Výběr skupin respondentů byl vázán na jejích názorech a myšlení, praxi se zbraní a osvědčenosti v zbraňové problematice. Respondentům byly předané otázky v tištěné podobě, všechny odpovědi byly zpracované ručně a dále převedeny do elektronické podoby. Většina respondentů z obou států, kteří vyplňovali dotazník, byli civilisté, jejích věková skupina od 18 do 26 let. Pomoc se zpracováním dotazníků poskytli 2 pracovníci Národní policie Ukrajiny a 2 civilisté z České republiky.

Otázky pro občany České republiky:

1. Váš věk?

2. Jste vlastník palné zbraně?

3. Jaký je Váš vztah ke zbraňové legislativě České republiky?

4. Potřebuje česká zbraňová legislativa změnu?

5. Stala se u Vás situace, že jste musel použít zbraň za účelem sebeobrany?

Celkově se dá dotazníkové šetření vyhodnotit jako úspěšné. Lidé s ochotou a zájmem odpovídali na položené otázky. Oproti odpovědím ukrajinských respondentů se ukázalo, že mnoho českých respondentů vlastní zbraň na zbrojní průkaz nebo zbraň, která zbrojní průkaz nevyžaduje. Vztah ke zbrojní legislativě je celkově pozitivní a podle názoru velké části respondentů by ji nebylo potřeba zásadním způsobem měnit. Avšak názory lidí může změnit válka na Ukrajině, která v rámci Evropy i světa přinesla mnoho těžkostí a otázek, zda je potřeba více zlegalizovat zbraně, aby byly dostupné všem.

Otázky pro občany Ukrajiny:

1. Váš věk?

2. Jste vlastník palné zbraně?

3. Jaký je Váš vztah ke zbraňové legislativě Ukrajiny?

4. Potřebuje ukrajinská zbraňová legislativa změnu?

5. Měl by být na Ukrajině přijat jednotný zákon o zbraních?

6. Bude nutné se v případě přijetí jednotného zákona o zbraních na Ukrajině zaměřit na zákony a předpisy Evropské unie?

7. Je nutné na Ukrajině legalizovat krátké palné zbraně?

Toto dotazníkové šetření lze hodnotit jako úspěšné v obou vybraných zemích. Svědčí o tom skutečnost, že lidé odpovídali na otázky poměrně ochotně. Vztah lidí ke zbraňové legislativě je možné vyhodnotit jako **neutrální**, ale většina respondentů by chtěla provést změnu v právní úpravě s přijetím jednotného zákona o zbraních na Ukrajině v souladu s právními předpisy Evropské unie. Negativně respondenti odpověděli na otázku, která se týkala legalizace krátkých palných zbraní. Tak se vyjádřilo více než 60 % respondentů.

Vyhodnocení dotazníkového šetření přineslo pozitivní výsledky ve smyslu pochopení tématu zbraní ukrajinskými občany. Na Ukrajině nejsou tabu a lidé se raději zapojí do tzv. zbraňové komunity. Je dosti pravděpodobné, že pohled na úpravu legalizace zbraní a jednotnosti zákona na toto téma změní válka mezi Ukrajinou a Ruskem. Ale to bude možné vyhodnotit až později, až tato válka skončí.

Podrobnější výsledky dotazníkového šetření jsou v přílohách č. 2 a 3.

4.3 Praktické využití a porušení zákona o zbraních v České republice

4.3.1 Rozhovor s pracovníkem Policie České republiky

Tato část je věnovaná rozhovoru s pracovníkem odboru služby pro zbraně a bezpečnostního materiálu hlavního města Prahy. Jméno a příjmení respondenta jsou z pochopitelných důvodů anonymizovány.

Otázka č. 1: *Kolik let už pracujete v odboru zbraně?*

Odpověď č. 1: „Více než 5 let.“

Otázka č. 2: *Co je ten odbor služby pro zbraně a bezpečnostní materiál?*
Odpověď č. 2: „Je to služba, která zajišťuje právní úpravu v oblasti zbraní a střeliva, vykonává státní správu ve věcech zbraní, střeliva, munice.

Otázka č. 3: *Chce mít v dnešní době hodně lidí ve svém vlastnictví zbraň?*
Odpověď č. 3: „Docela širší otázka. Poptávka po zbraních v České republice byla vždycky a s každým rokem se zvyšuje. Jde o nabytí do vlastnictví zbraně kategorie A-I a B, s kategorií C se setkáváme docela často. Počet lidí, kteří získali zbrojní průkaz buď jenom kategorie B, nebo C, nebo zahrnuje k tomu dohromady 4 běžné kategorie se zvyšuje Toto vše se v roce 2021 oproti roku 2020 zvýšilo.

Otázka č. 4: *Zákon o zbraních potřebuje v dnešní době nějakou změnu?*
Odpověď č. 4: Podle mého názoru ne. Zákon je úplně dostačující a nepotřebuje jakýchkoliv změn.

Otázka č. 5: *Co se týče zbraní, které byly odebrány vlastníkům zbraně z důvodu trestné činnosti – skladují se ve speciálních skladech, nebo podléhají zničení?*
Odpověď č. 5: Existuje tzv. zbraňová amnestie, kterou si můžeme pohodlně pročíst na internetových stránkách. V případě odebrání zbraně je to dáno tak, že všechno jde do vlastnictví státu.

Otázka č. 6: *Nutná obrana a krajní nouze. Jaký je mezi tím rozdíl?*
Odpověď č. 6: Pokud Vás napadl člověk a budete vůči němu používat palnou zbraň za účelem sebeobrany – je to nutná obrana. Pokud cítíme, že teď, v tuto chvíli, v tento okamžik nějaký člověk nás nebo naše kamarády nebo příbuzné napadne a že by to nešlo jiným způsobem odvrátit a my k tomu použijeme prostředky pro sebeobranu pro odvrácení nebezpečí – je to krajní nouze.

Otázka č. 7: *Zbrojní průkaz pro cizince. Cizinec s povolením k pobytu má nárok na získání zbrojního průkazu?*
Odpověď č. 7: Určitě, za splnění podmínek, které jsou stanovené zákonem o zbraních. Většinou se vydává zbrojní průkaz cizincům s trvalým pobytem na území České republiky.

Pokud člověk, například jako vy, pobývá na území České republiky za účelem studia a má tzv. povolení k pobytu, nárok na získání zbrojního průkazu bude asi 50 na 50.

4.3.2 Vyhodnocení rozhovoru

Pro rozhovor byl vybrán pracovník Ministerstva vnitra České republiky z odboru služby pro zbraně a bezpečnostního materiálu hlavního města Praha. Bylo položeno celkem 7 otázek, které úzce souvisely s obsahem bakalářské práce.

Jak z tohoto rozhovoru vyplývá, zájem o zbraně v České republice byl vždy vysoký a každým rokem stále stoupá. Můžeme vidět, že v dnešní době zbraňová legislativa nepotřebuje tolik zásadních změn, protože zákony souvisejí s legislativou Evropské unie. Není však jisté, zda dojde k úpravě legislativy týkající se zbraní, protože válka na Ukrajině může vše pozměnit. Z mého pohledu je zde předpoklad, že by k tomu mohlo dojít.

4.4 Praktické využití a porušení normativních právních aktů Ministerstva vnitra Ukrajiny, včetně vyhlášky Ministerstva vnitra Ukrajiny č. 622.

4.4.1 Rozhovor s pracovníkem Národní policie Ukrajiny

Tato část bakalářské práce je věnovaná rozhovoru s inspektorem oddílu kontroly oběhu zbraní ve sféře povolovacího systému města Dnipro. Jméno a příjmení dotazovaného jsou opět anonymizována.

Otázka č. 1: *Kolik let pracujete v povolovacím systému?*
Odpověď č. 1: Od roku 2012.

Otázka č. 2: *Co představuje povolovací systém jako služba v Ministerstvu vnitra Ukrajiny?*
Odpověď č. 2: Lze použít přímo vyhlášku Parlamentu Ukrajiny č. 576/1992: „Povolovací systém je zvláštní postup pro výrobu, nákup, skladování, přepravu, účtování a používání speciálně stanovených předmětů, materiálů a látek, jakož i otevírání a provoz jednotlivých podniků, dílen a laboratoří k ochraně zájmů státu a veřejnou bezpečnost.“ Stručně řečeno je to služba, která provádí kontrolu všeho, co se týká zbraní.

Otázka č. 3: *V roce 2021 proběhla reforma povolovacího systému. Je to pravda? V případě, že reforma povolovacího systému proběhla, vykonává povolovací systém stejné úkoly jako služba v Ministerstvu vnitra Ukrajiny?*

Odpověď č. 3: Ano, proběhla reforma. Teď se jmenuje povolovací systém a oddíl kontroly oběhu zbraně ve sféře povolovacího systému. Úkoly, které služba vykonávala před reformou, zůstaly stejné.

Otázka č. 4: *Hodně lidi v dnešní době chce vlastnit zbraň?*

Odpověď č. 4: No, to je moc otevřená otázka. Zájem o zbraně byl vždy u občanů. Podle našich statistik to vypadá tak, že jeden provádí nákup 2 kusů zbraní a dva kupují, nebo naopak. Jestli Vás zajímá, kolik bylo provedeno registrací zbraní v lednu 2022, tak to je o 60 % více než v prosinci 2021. Konkrétní počet registrovaných zbraní se nedá určit, jelikož se jedná o služební informace.

Otázka č. 5: *Vyhláška č. 622, je to podle Vás a Vašich spolupracovníků starý normativní právní akt, nebo ne?*

Odpověď č. 5: Myslím že ne. Nyní pracujeme s danou vyhláškou a dalšími normativními právními akty, které upravují nabytí, registraci a držení zbraně na území Ukrajiny. Jsou tam všechny postupy o regulaci zbraní, nabytí do svého vlastnictví atd. Samozřejmě se vyskytují akty se změnami, a to většina z nich je z devadesátých let minulého století. Ale zákon o zbraních nebyl na Ukrajině ještě přijat.

Otázka č. 6: *Je možné přijmout na Ukrajině jednotný zákon o zbraních jako náhradu za současné regulační právní akty? Zlepšilo by to situaci?*

Odpověď č. 6: Podle mého názoru ano. Zlepšilo by to vztah mezi byrokracií a kontrolami.

Otázka č. 7*: Pokud bude přijat jednotný zákon o zbraních, bude se řídit pravidly Evropské unie pro regulaci oběhu zbraní?*

Odpověď č. 7: Chtěl bych věřit, že ano, ale je možné, že to bude většinou v ukrajinském duchu.

Otázka č. 8: *Legalizace krátkých palných zbraní na Ukrajině. Potřebujeme ji, nebo ne?*
Odpověď č. 8: Rozumíte, že to je docela citlivá otázka. Občané Ukrajiny mají ve svém vlastnictví jak dlouhou mysliveckou palnou zbraň, tak i traumatickou krátkou zbraň. Občané Ukrajiny mohou zbraně nabýt do vlastnictví jenom při splnění požadavků, které jsou stanovené právním předpisem. Výjimky neexistují za žádných podmínek. V případě legalizace krátkých palných zbraní, respektive například samonabíjecí pistole s ráží 9×18, podmínky pro nabytí takových zbraní budou na stejné úrovni. Současná situace neopravňuje běžné občany Ukrajiny vlastnit krátkou palnou zbraň.

Otázka č. 9: *Co se týče zbraní, které byly odebrány vlastníkům zbraní z důvodu trestné činnosti – skladují se tyto zbraně ve speciálních skladech, nebo podléhají zničení?*
Odpověď č. 9: Třeba říct, že zbraně se uschovávají ve speciálních skladech. Až po rozsudku soudu zbraně podléhají zničení.

Otázka č. 10: *Vyhláška č. 622 a další normativní právní akty, které upravují oběh zbraní – potřebují za současné situace novelizaci, nebo nikoliv?*
Odpověď č. 10: Nyní se pracuje s těmito akty a samozřejmě některé paragrafy bude potřeba změnit z hlediska situace na Ukrajině.

4.4.2 Vyhodnocení rozhovoru

Pro rozhovor~~u~~ byl vybrán inspektor oddílu kontroly oběhu zbraně ve sféře povolovacího systému města Dnipro. Tomuto inspektorovi bylo položeno 10 otázek, které souvisejí s tématem bakalářské práce. Je vidět, že v současné době se na Ukrajině zvyšuje zájem o nabytí zbraně s každým měsícem. Faktory, které ovlivňují zájem o zbraně, jsou ochrana života a majetku a agresivní politika Ruské federace. Je třeba říct, že legalizace krátkých palných zbraní v současné době může vést ke zvýšení počtu zločinů. Na druhou stranu, pokud občan Ukrajiny bude mít ve svém vlastnictví zbraň pro sebeobranu, bude to jeden z kroků pro zlepšení právní úpravy, což je hlavním problémem změny legislativy Ukrajiny.

5 Výsledky a diskuse

5.1 Teoretická část

Vyhodnocením teoretických východisek byly zjištěny nedostatky v právní úpravě držení zbraně na Ukrajině (3.10). Kvůli tomu, že ukrajinská legislativa nedisponuje zákonem o zbraních (3.2.2), ale držení zbraně upravuje jenom formou vyhlášky, potřebuje zbraňová legislativa Ukrajiny jisté změny. Mluvíme o přijetí zákona o zbraních na Ukrajině, který by řešil problémy, týkající se sebeobrany s použitím zbraně a legalizace krátkých palných zbraní. V současné době, kdy trvá válka mezi Ukrajinou a Ruskou federací, bylo přijetí zákona o zbraních odloženo, ale vede se hodně diskuzí o tom, zda bude potřeba schválit konečný návrh zákona o zbraních na Ukrajině.

Ze strany české zbraňové legislativy byly zjištěny nedostatky jenom v tom, že se opírá hodně o evropskou směrnici (3.10), která se s každou novelou snaží omezit přístup občanů Evropské unie ke zbraním. Česká zbraňová legislativa se pohybuje směrem, aby přístup občanů k nakládání se zbraněmi byl otevřenější, ale za splnění podmínek stanovených zákonem, které jsou liberálnější než v případě jiných zákonů v Evropské unii.

5.2 Praktická část

V praktické části, kde byly provedeny rozhovory (4.3.1 a 4.4.1) a dotazníkové šetření (4.2), je možné shrnout, že se legislativní úprava obou států liší ve větším měřítku. Dotazníkové šetření na Ukrajině ukazuje, že lidé jsou proti legalizaci krátkých palných zbraní. Důvodem je možné zvýšení počtu trestných činů s jejich použitím. Ze šetření, která byla provedena na území České republiky, je vidět pozitivní vztah lidí ke zbraním, protože zbraňová komunita v České republice pokračuje ve svém vývoji a s ohledem na novou evropskou zbraňovou směrnici to není problém.

Rozhovory s pracovníky příslušných orgánů na území obou států lze hodnotit celkem pozitivně (4.3.2 a 4.4.2). Jediná otázka, na kterou nechtěli odpovídat, byla ta, která se týkala změny stávající legislativy, protože oni nesmí vyjádřit svůj názor kvůli tomu, že jsou pracovníky státních orgánů.

6 Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo porovnání zbraňové legislativy Ukrajiny a České republiky, zjištění jejich odlišností a podání návrhů na zlepšení právní úpravy držení zbraně na Ukrajině.

V teoretické části této práce byla celkově probrána teorie, která souvisí se zbraňovou legislativou jak v České republice (3.2.1), tak i na Ukrajině (3.2.2). Byla zde přiblížena historie zbraňové legislativy jak na Ukrajině, tak i v České republice. Dále se teoretická část zabývala právní úpravou nabývání a držení zbraní (3.3), kde byly vyloženy nejdůležitější zákony v České republice (3.3.1) a na Ukrajině (3.3.2), které souvisejí s držením zbraně. Byly uvedeny postupy pro nabytí zbraně do vlastnictví a registraci jak v České republice, tak i na Ukrajině. S tím souvisí i téma zbrojních průkazů (3.4). Bylo též ukázáno, jak funguje zbrojní průkaz v České republice, jaké jsou jeho charakteristiky (3.4.1), typy (3.4.2) či podmínky (3.4.3) k jeho vydání. Dále se bakalářská práce zabývala povolením na držení a nošení zbraní na Ukrajině (3.5), právy a povinnostmi držitele zbrojního průkazu v České republice a držitele povolení na držení a nošení zbraně na Ukrajině (3.6), zánikem zbrojního průkazu v České republice, povolením na držení a nošení zbraně na Ukrajině (3.7), vymezením zbraně podle kategorií v České republice a na Ukrajině (3.8), kategorií zbraní v České republice (3.8.2) či jejím použitím v životě na nutnou obranu (3.9.2.) a v krajní nouzi (3.9.3). Jako těžiště teoretické části bylo provedeno srovnání zbraňových legislativ České republiky a Ukrajiny (3.10).

V praktické části bylo provedeno dotazníkové šetření (4.2) o zbraních a byly uskutečněny řízené rozhovory s pracovníky Policie České republiky (4.3.1) a Národní policie Ukrajiny (4.4.1). Na základě poznatků dosažených analýzou v teoretické části a zjištění

z provedených šetření a rozhovorů byla vypracována doporučení na zlepšení platné právní úpravy na Ukrajině.

Historie zbraňové legislativy v obou státech má dlouhou historii (3.1), a proto také právní úprava procházela změnami ve svém vývoji. Ukrajinská zbraňová legislativa ještě musí dosáhnout velkých změn. Bude třeba přijmout zákon o zbraních a změnu vyhlášky (4.1), která v dnešní době upravuje držení a nošení zbraně na Ukrajině. Je důležité, aby občané byli na změny připraveni. Důležitým hlediskem je také to, že válka má velký vliv na obyvatelstvo Ukrajiny.

Česká legislativa za celou svou historii také prošla změnami, což můžeme vidět na její dnešní podobě. V roce 2021 vyšla novela zákona o zbraních č. 13/2021 Sb., která přinesla řadu změn do samotné zbraňové legislativy. Mezi dané novinky v této legislativě patří zavedení pojmů nadlimitní zásobníky, nová kategorie zbraní A-I, střelivo kategorie A-I a další. Novela přinesla také možnost nákupu tlumičů výstřelu, které byly zařazeny v kategorii C.

Celkově lze konstatovat, že jak legislativa v České republice, tak i na Ukrajině bude doznávat jistých změn, avšak v současnosti je to více na straně České republiky. Rozhodně nelze vyloučit, že budou provedeny velké změny v držení a legalizaci zbraní také na Ukrajině, ale určitě k tomu dojde až po skončení rusko-ukrajinské války. Očekává se, že tyto změny budou velké, největší od vzniku samostatné Ukrajiny. Zatím je to ale otázka času.

7 Seznam použitých zdrojů

7.1 Knižní zdroje

1) Актуальні питання протидії злочинності в сучасних умовах: вітчизняний та зарубіжний досвід : матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 17 бер. 2017 р.). – У 2-х ч. – Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ ; Ліра ЛТД, 2016. – Ч. 1. – 256 с. , ISBN 978-966-383-837-3
2) FRANCEK, Jindřich. *24. 10. 1517 – Svatováclavská smlouva*. Praha: Havran, 2006. ISBN 978-80-8651-567-0.

3) JANEČKOVÁ, Eva. Právní aspekty sebeobrany. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2015, s. 171. ISBN 978-80-7478-760-7.

4) PRŮŠOVÁ, Eva; BABČANÍK, Michal; MELICHÁREK, Josef. Zbraně, stelivo a jejich ověřování. 1. vyd. Praha: DRUCKVO, spol. s r.o., 2015, s. 240. ISBN 978-80- 87668-15-3.

5) WAGNEROVA, Eliška.; ŠIMÍČEK, Vojtěch.; LANGÁŠEK, Tomáš.; POSPÍŠIL, Ivo a kol. Listina základních práv a svobod. Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s. 2012, s. 906, ISBN 978-80-7357-750-6

7.2 Právní předpisy

1) Закон України №80731-X/1984 України Кодекс України про адміністративні правопорушення із змінами.
Посилання:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text

2) Закон України № 2341-XIV/2001 Кримінальний кодекс України.
Посилання: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text

3) Наказ МВС України №576/1992 «Про затвердження Положення про дозвільну систему» із змінами.

4) Наказ МВС України №376 дск/2000 «Про затвердження Тимчасової інструкції про порядок придбання, зберігання, обліку, використання та застосування пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями метальними снарядами несмертельної дії, та зазначених патронів працівниками суду, правоохоронних органів та їх близькими родичами, а також особами, які беруть участь у кримінальному судочинстві, народними депутатами України, членами громадських формувань з охорони громадського порядку і державного кордону, військовослужбовцями, крім тих, які проходять строкову військову службу, державними службовцями та журналістами» із змінами.

Посилання: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0696-00#Text

5) Наказ МВС України №622/1998 «Про затвердження інструкції про порядок виготовлення,придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної і холодної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми якостями метальними снарядами несмертельної дії, та зазначених патронів, а також боєприпасів до зброї та вибухових матеріалів» із змінами.

6) Міністерство Внутрішніх Справ України, Київ: Збірник нормативно-правових актів та методичних рекомендацій з організації діяльності дозвільної системи органів внутрішніх справ

7) Методика криміналістичного дослідження холодної зброї та конструктивно схожих з нею виробів № 19/3302/1999 із змінами

8) Nález Ústavního soudu (III. senátu) ze dne 1. dubna 2004 sp. zn. IV. ÚS 433/02

9) Nařízení vlády č. 315/2011 Sb., o zkušebním řádu zkoušky odborné způsobilosti žadatele o vydání zbrojního průkazu skupiny A až E.

10) Nařízení vlády č. 338/2002 Sb., technických požadavcích pro zabezpečení přechovávaných zbraní nebo střeliva o podmínkách skladování, přechovávání a zacházení s černým loveckým prachem, bezdýmným prachem a zápalkami, ve znění pozdějších předpisů.

11) Протокол пленарного засідання Верховної Ради України №55/2021 від 20.01.2021

12) Протокол пленарного засідання Верховної Ради України №91/2021 від 08.12.2021

13) Постанова Верховного Суду України №753/9335/17 від 8.8.2021

14) Романов О. Зброя: законодавчий аспект / О. Романов // Юридичний журнал. – К., 2005. – № 2 (32). – С. 32–38.

15) Prováděcí nařízení Komise (EU) 2015/2403 ze dne 15. prosince 2015, kterým se stanoví společné pokyny o normách a technikách znehodnocování palných zbraní k zajištění toho, aby znehodnocené palné zbraně byly nevratně neschopné střelby.

16) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/555 ze dne 24. března 2021 o kontrole nabývání a držení zbraní (kodifikované znění) PE/56/2020/REV/1

17) Zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod

18) Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník ve znění pozdějších předpisu

19) Zákon č. 13/2021 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů

20) Zákon č. 119/2002 Sb.: zákon o střelných zbraních a střelivu a o změně zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o zbraních). In: 2002, ročník 2002, číslo 119. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-119

21) Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád ve znění pozdějších předpisu.

22) Zákon č. 555/2021 Sb., Směrnice Evropského parlamentu a Rady EU o kontrole a nabývání zbraní

7.3 Internetové zdroje

1) ANTONENKO, Eva. *Ukrainians are being prepared for the legalization of weapons: the Ministry of Internal Affairs said that everyone should have firearms for protection* [online]. 2022, 3. 6. 2022 [cit. 2022-10-01]. Dostupné z: https://klymenko-time.com/en/novosti/ukrainczev-gotovyat-k-legalizaczii-oruzhiya-v-mvd-zayavili-chto-ognestrely-dolzhny-byt-u-vseh-dlya-zashhity/

2) CODREA, David. EXCLUSIVE: Ukrainian Territorial Defense Ordered to Turn in Arms 'for Storage' Purposes. *Firearmsnews.com* [online]. 2022, 25. 4. 2022 [cit. 2022-10-01]. Dostupné z: https://www.firearmsnews.com/editorial/ukrainian-territorial-defense-turn-in-arms/460063

3) *Europol statement on the cooperation with Ukraine* [online]. 2022, 22. 7. 2022 [cit. 2022-10-01]. Dostupné z: https://www.europol.europa.eu/media-press/ newsroom/ news/europol-statement-cooperation-ukraine

4) FREE, Anya. *How Ukraine is adapting the ancient practice of trophy displays for modern propaganda* [online]. 2022, 9. 9. 2022 [cit. 2022-10-01]. Dostupné z: https://news.yahoo.com/ukraine-adapting-ancient-practice-trophy-123417284.html

5) HARDING, Luke. *Business brisk at Kyiv gun shops as Ukrainians rush to buy arms* [online]. 2022, 23. 2. 2022 [cit. 2022-10-01]. Dostupné z: https://www.theguardian.com/world/2022/feb/23/business-brisk-at-kyiv-gun-shops-as-ukrainians-rush-to-buy-arms

6) *LAW OF UKRAINE About National police*. In: . 2015, ročník 2015, číslo 580. Dostupné z: https://cis-legislation.com/document.fwx?rgn=78349

7) PEŠ, Václav. *PRÁVNÍ ÚPRAVA DRŽENÍ A NOŠENÍ ZBRANÍ V HISTORICKÉM VÝVOJI* [online]. Plzen, 2020 [cit. 2022-09-14]. Dostupné z:

https://dspace5.zcu.cz/bitstream/11025/43232/1/2020_Rigorozni%20prace_Pes.pdf. Rigorózní práce. Západočeská univerzita v Plzni.

8) SHEVCHENKO, Nikolay. How Russians lost their own 2nd Amendment: The right to bear arms. *Rbth.com* [online]. 2017, 28. 11. 2017 [cit. 2022-09-14]. Dostupné z: https://www.rbth.com/history/326865-guns-rifles-russia-revolution

9) *Skupiny zbrojního průkazu* [online]. [cit. 2022-09-14]. Dostupné z: https://zbranekvalitne.cz/zbrojni-prukaz/skupiny-zbrojniho-prukazu

10) *Strana 1/10 Novela zákona o zbraních účinná od 30. ledna 2021 – hlavní novinky pro podnikatele v oboru zbraní a střeliva* – [online]. 2021, 30. 1. 2021 [cit. 2022-09-14]. Dostupné z: file:///C:/Users/Acer/Downloads/Shrnuti_zmen_po_30-01-2021_z_pohledu_podnikatele_v_oboru_zbrani_a_streliva_-_20210129.pdf

11) Ukrainian leader signs law allowing civilians to use weapons during martial law. *Tass.com* [online]. 2022, 10. 3. 2022 [cit. 2022-10-01]. Dostupné z: https://tass.com/world/1419543

12) *Ukraine MPs vote to give permission for civilians to carry firearms* [online]. 2022, 23.2.2022 [cit. 2022-10-01]. Dostupné z: https://www.reuters. com/world/europe/ukraine-mps-vote-give-permission-civilians-carry-firearms-2022-02-23/

13) VÍT, Michal. *Právní aspekty sebeobrany* [online]. [cit. 2022-10-01]. Dostupné z: https://is.muni.cz/do/rect/el/estud/fsps/ps11/sebeob/web/pages/pravni_aspekty.html

14) Zbraňové statistiky 2021: Pokračuje setrvalý nárůst držitelů i počtu zbraní, novela zákona neměla zásadní dopad, 2021) Zdroj**:** https://zbrojnice.com/ 2022/01/ 03/zbranove-statistiky-2021-pokracuje-setrvaly-narust-drzitelu-i-poctu-zbrani-novela-zakona-nemela-zasadni-dopad/

15) Zkoušky odborné způsobilosti. *Mvcr.cz* [online]. [cit. 2022-09-14]. Dostupné z: https://www.mvcr.cz/clanek/zkousky-odborne-zpusobilosti.aspx

8 Přílohy

Příloha č. 1 – Dělení zbrojních průkazů

Skupina	Hlavní účel	Věk	Popis
A	Sběratelství	21+	Vhodná hlavně pro sběratele, kteří chtějí mít i historické zbraně, které již třeba nejsou schopné střelby.
B	Sport	18+ (15+)	Opravňuje k nákupu střeliva do zbraní kat. B nebo C, k přebíjení střeliva pro vlastní potřebu a je vyžadována na některých střeleckých závodech.
C	Lov	18+ (16+)	Opravňuje k nákupu střeliva do zbraní kat. B nebo C, k přebíjení střeliva pro vlastní potřebu a je vyžadována pro lov.
D	Zaměstnání	21+ (18+)	Je vyžadována pro zaměstnání, kde je třeba mít palnou zbraň (obecní policie, ochranky, převozy peněz apod.). Opravňuje k držení či nošení zbraně zaměstnavatele při výkonu zaměstnání, ovšem pouze skrytě.
E	Osobní ochrana	21+	Opravňuje ke skrytému nošení zbraně pro ochranu, opravňuje k nabývání střeliva *pouze* do zbraní, které je držitel ZP oprávněn držet.

Příloha č. 2 – Dotazník – Zbraně na Ukrajině.

Dobrý den,

rad bych vás požádal o vyplnění následujících otázek, které mi pomůžou s mou bakalářskou prací. Dotazník je zcela anonymní, odpovídejte tedy prosím na otázky pravdivě. Zaškrtněte vždy jen jednu odpověď.

1. Váš věk?

□ 18–26 let

□ 27–35 let

□ 35 a více

Graf č. 1 – Váš věk?

Na první otázku odpovědělo 79 respondentů věkové skupiny od 18 do 26 let, 15 respondentů ve věku od 27 do 35 let a zbývající 6 byli ve věku od 35 a vice. Většina odpovědí respondentů byli získaný od studentů vysokých škol a civilistů.

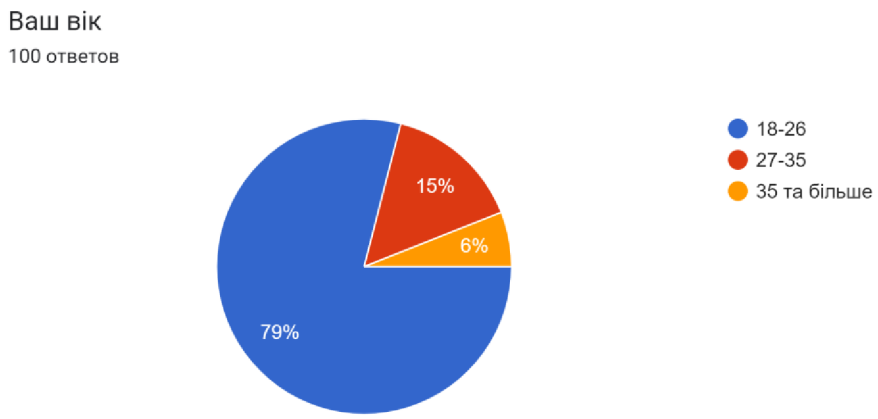

Zdroj: vlastní práce

2. Jste vlastník palné zbraně?

□ Ano, mám povolení na držení a nošení všech druhů zbraní uvedených v ukrajinské legislativě

□ Ano, mám povolení na držení a nošení myslivecké zbraně s hladkým vývrtem hlavně

□ Ano, mám povolení na držení a nošení myslivecké zbraně s drážkovaným vývrtem hlavně

□ Ano, mám povolení skladovat a nosit přístroje (traumatické zbraně)

□ Ne, mám ve vlastnictví pneumatické nebo expanzní zbraně

□ Ne, nemám zbraň

Graf č. 2 – Jste vlastník palné zbraně?

Z odpovědích na druhou otázku vyplivá že většina respondentů neměli zbraně ve svém vlastnictví, a to 71 lidí. Polovina těchto respondentů patří k složkám Ozbrojených sil Ukrajiny. Respondenti, kteří zvolili odpověď s traumatickou zbrani patří k složkám dobrovolníků ochrany pořádku, jenom 5 respondentů z této skupiny patří k důstojníkům Národní Policie Ukrajiny. Odpověď s pneumatickou a expanzní zbraně zvolili 4 studenti Národní Univerzity města Dnipro. Ostatní respondenti, kteří zvolili odpovědí s palnou zbraně patří k důstojníkům Národní policie Ukrajiny, Ozbrojených sil Ukrajiny a civilní střelci.

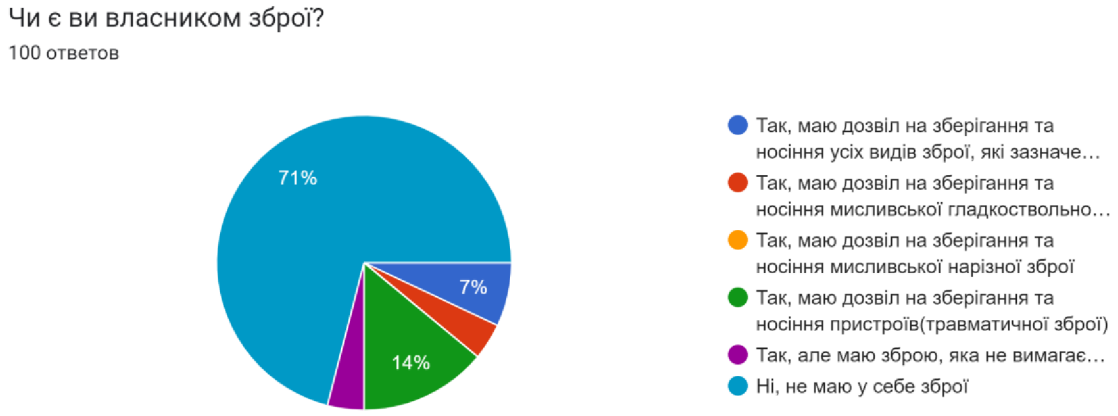

Zdroj: vlastní práce

3. Jaký je Váš vztah ke zbraňové legislativě Ukrajiny?

□ Pozitivní

□ Negativní

□ Neutrální

Graf č. 3 – Jaký je Váš vztah ke zbraňové legislativě Ukrajiny?

Na třetí otázku většina respondentů odpověděli neutrálně, pozitivní odpověď zvolili respondenti, kteří patři k složkám dobrovolníků ochrany pořádku, negativní odpověď zvolili civilisty.

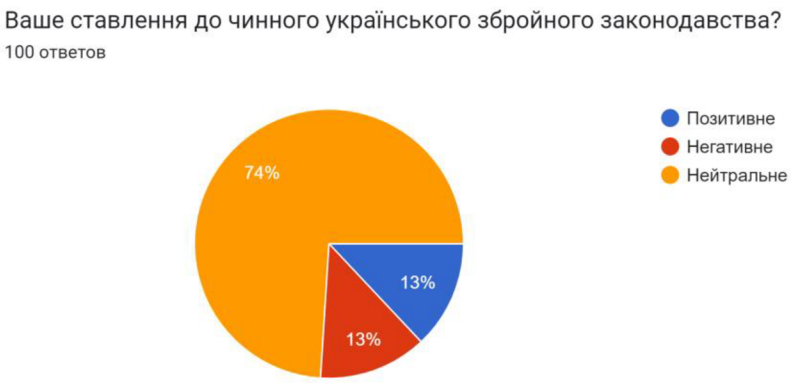

Zdroj: vlastní práce

4. Potřebuje ukrajinská zbraňová legislativa změnu?

□ Ano

□ Ne

Graf č. 4 – Potřebuje ukrajinská zbraňová legislativa změnu?

Na čtvrtou otázku většina respondentů ze všech skupin odpověděli ANO. Odpověď NE zvolili důstojníci Národní Policie Ukrajiny a někteří příslušníky Ozbrojených sil Ukrajiny.

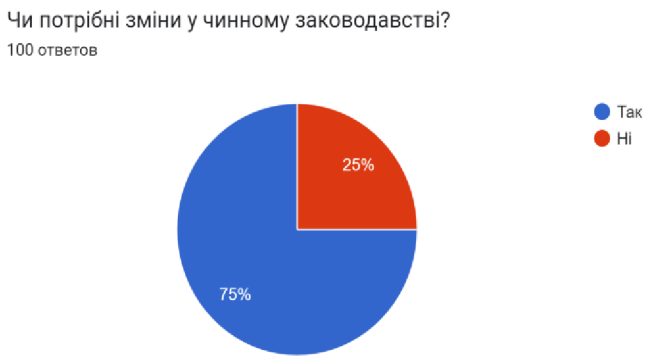

Zdroj: vlastní práce

5. Měl by být na Ukrajině přijat jednotný zákon o zbraních?

□ Ano, reforma je nutná

□ Ne, jen to zvýší počet zločinů

Graf č. 5 – Měl by být na Ukrajině přijat jednotný zákon o zbraních?

Na pátou otázku odpověď ANO zvolili většinou civilní střelci, respondenti, kteří patři k složkám dobrovolníků ochrany pořádku a někteří příslušníky Národní Policie Ukrajiny. Oproti tomu odpověď NE zvolili většina studentů, důstojníky Národní Policie Ukrajiny a obyčejní civilisté.

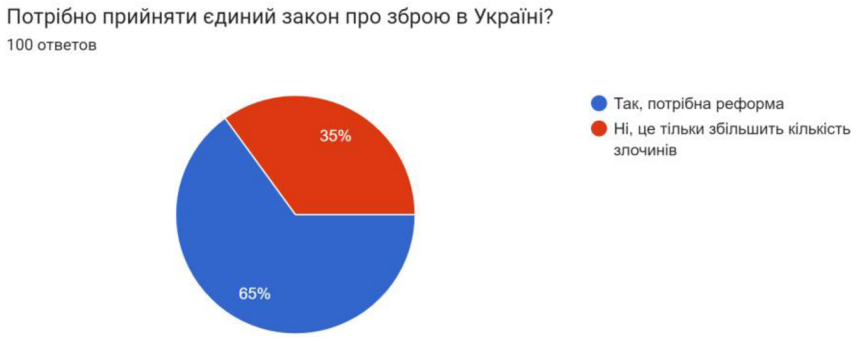

Zdroj: vlastní práce

6. Bude nutné se v případě přijetí jednotného zákona o zbraních na Ukrajině zaměřit na zákony a předpisy Evropské unie?

□ Ano, potřebujeme sepsaná jasná pravidla, která budou regulovat oběh zbraní a jejich nakládání

□ Ne, musíme něco vymyslet sami

Graf č. 6 – Bude nutné se v případě přijetí jednotného zákona o zbraních na Ukrajině zaměřit na zákony a předpisy Evropské unie?

Na šestou otázku většina respondentů všech skupin zvolili odpověď ANO, zejména studenti Dnipropetrovské statní univerzity Ministerstva vnitra oboru Právo. Odpověď NE zvolili civilisté a důstojníci Národní Policie Ukrajiny.

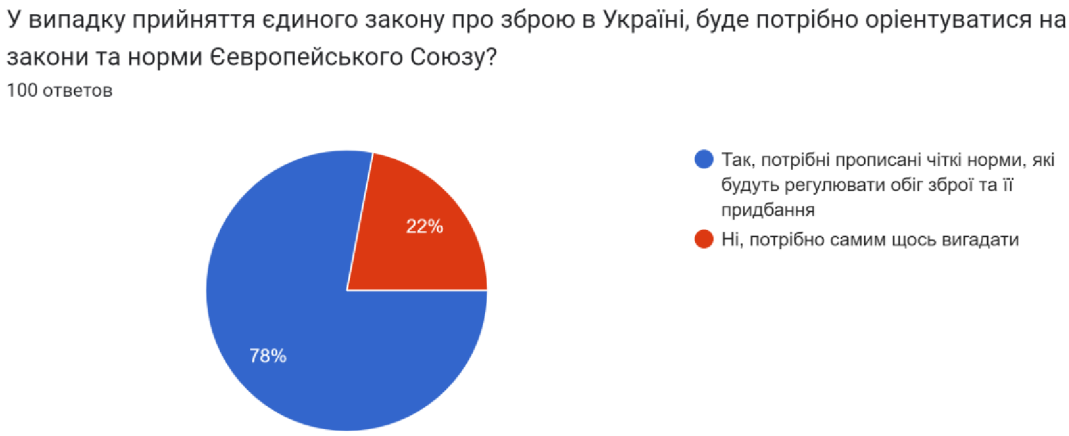

Zdroj: vlastní práce

7. Je nutné na Ukrajině legalizovat krátké palné zbraně?

□ Ano, výrazně to zlepší stav současné legislativy a lidského práva na sebeobranu

□ Ne, zvýší to kriminalitu se zbraněmi

Graf č. 7 – Je nutné na Ukrajině legalizovat krátké palné zbraně?

Na otázku sedm odpověď ANO zvolili civilní střelci, studenti vysokých škol a někteří příslušníky složek dobrovolníku ochrany pořádku. Odpověď NE zvolili ve většině případech civilní respondenti, příslušníky a důstojníci Národní Policie Ukrajiny.

Zdroj: vlastní práce

Příloha č. 3 – Dotazníkové setření – Zbraně v České republice

Dobrý den,

rad bych vás požádal o vyplnění následujících otázek, které mi pomůžou s mou bakalářskou prací. Dotazník je zcela anonymní, odpovídejte tedy prosím na otázky pravdivě. Zaškrtněte vždy jen jednu odpověď.

1. Váš věk?

□ 18–26

□ 27–35

□ 35 a více

Graf č. 8 – Váš věk?

Na první otázku odpovědělo 78 respondentů ve věku od 18 do 26 let kteří patři ke skupině studentů vysokých škol, civilistů a civilních střelců. Respondenti ostatních věků patři ke skupině pracovníků Integrovaného záchranného systému, Policie České republiky a civilních střelců.

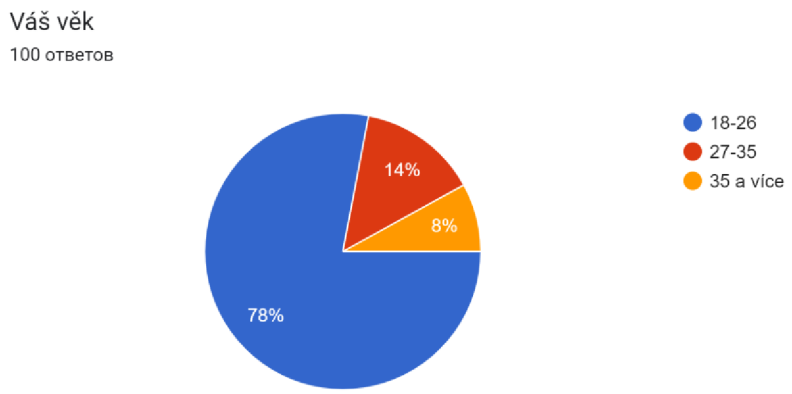

Zdroj: vlastní práce

2. Jste vlastník palné zbraně?

□ Ano, mám ve svém vlastnictví palné zbraně všech kategorií

□ Ano, mám ve svém vlastnictví zbraň kategorie A-I, B a C

□ Mám zbraň, která nevyžaduje ZP

□ Ne, nevlastním zbraň

Graf č. 9 – Jste vlastník palné zbraně?

Z odpovědích na druhou otázku lze zjistit velkou procenta lidí kteří vlastní zbraň. Nevlastní palnou zbraň studenti vysokých škol ve věku do 25 let, zbraně bez ZP vlastní studenti vysokých škol od 18 do 26 let včetně cizích studentů, zbraň ve svém vlastnictví vlastní pracovníky Integrovaného záchranného systému, civilní střelci a příslušníky Policie České republiky.

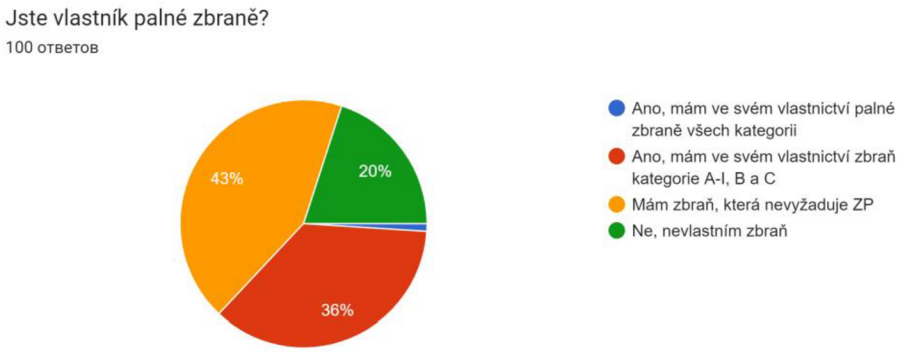

Zdroj: vlastní práce

3. Jaký je Váš vztah ke zbraňové legislativě České republiky?

□ Pozitivní

□ Negativní

□ Neutrální

Graf č. 10 – Jaký je Váš vztah ke zbraňové legislativě České republiky?

Pozitivní vztah ke zbraňové legislativě v třetí otázce vyjádřili respondenti ze skupiny civilních střelců, pracovníky Integrovaného záchranného systému, studenti vysokých škol a civilisti. Neutrální hodnoceni vyjádřili příslušníky Policie České republiky všech věkových kategorií. Negativní hodnocení vyjádřili 4 civilisté a 1 student vysoké školy.

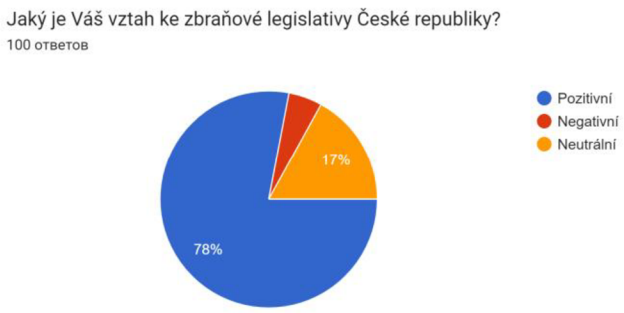

Zdroj: vlastní práce

4. Potřebuje česká zbraňová legislativa změny?

□ Ano

□ Ne

Graf č. 11 – Potřebuje česká zbraňová legislativa změny?

Ve čtvrté otázce většina respondentů odpověděli NE, a to zejména byly civilní střelci, příslušníky Policie České republiky a studenti vysokých škol. Odpověděli ANO respondenti ze skupiny civilistů.

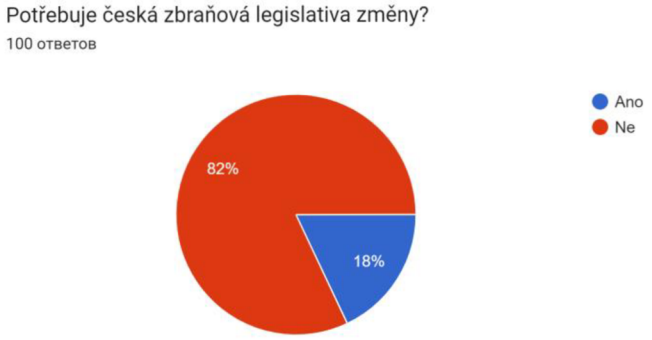

Zdroj: vlastní práce

5. Stala se u Vás situace, že jste musel použít zbraň za účelem sebeobrany?

□ Ano

□ Ne

□ Nevlastním zbraň

Graf č. 12 – Stala se u Vás situace, že jste musel použít zbraň za účelem sebeobrany?

Na otázku, která se zabývá sebeobranou s použitím zbraně většina respondentů odpověděli NE nebo nevlastní zbraně. Jeden respondent dal kladnou odpověď, a to byl zahraniční student vysoké školy.

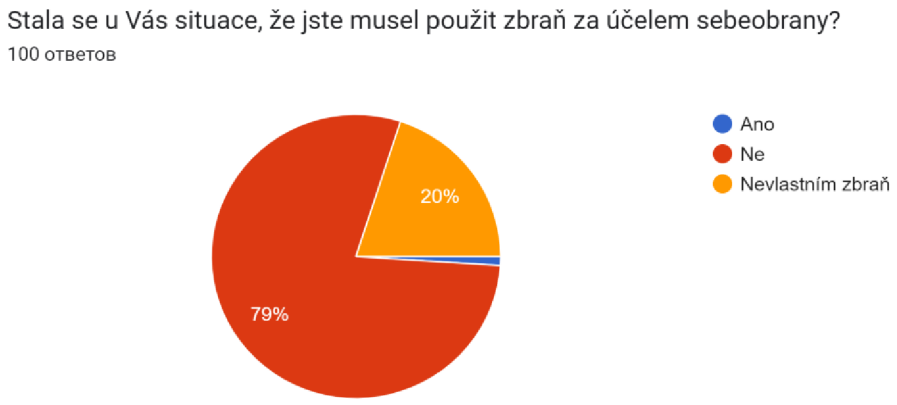

Zdroj: vlastní práce